

SADRŽAJ

1. Riječ urednika	3
2. Osvrt: „Noć kulture i umjetnosti Gluhi“	4
3. Događanja: Izložba „Gluhi dramski umjetnici“	9
4. Zanimljivosti: Tjedan Hrvatskog znakovnog jezika na ERF-u	12
5. Događanja: „Kad se Dlanovci slože- sve se može“	14
6. Zanimljivosti: Tečaj HZJ-a	16
7. Intervju: Goran Kovačević i Petra Korać	17
8. Zanimljivosti: 19. Međunarodni ulični festival	18
9. Događanja: IX Međunarodni kongres o povijesti Gluhih „ Sportska baština Gluhih	19
10. Razmišljanja: Međunarodni tjedan gluhih osoba i knjižnice	23
11. Događanja: Međunarodni tjedan gluhih/ Međunarodni dan gluhih	25
12. Događanja: XVII Svjetski kongres Gluhih „ Jačanje ljudske raznolikost“	28
13. Zanimljivosti: Festival jednakih mogućnosti	31
14. Događanja: Proslava Međunarodnog tjedna gluhih u Puli	33
15. Zanimljivosti: “Čuda” napredne tehnologije	33
16. Zanimljivosti: Kineska kultura i kaligrafija	38
17. Novosti: Web stranica Udruga DLAN	39

“Pljesak jedne ruke” - Časopis Udruge “Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih - DLAN” - izlazi 4 puta godišnje.

Adresa: Korčulanska 10, 10000 Zagreb

Telefon: 385 91 492 31 09 (SMS)

E-mail: pljesak.jedne.ruke@gmail.com

udruga.dlan.zagreb@gmail.com

Web stranica: www.dlan.hr

Žiro-račun: HR 95 24020061100074154 (Erste Bank)

Matični broj: 1608037

OIB: 51629434968

Odgovorni urednik: Uredništvo Udruge “Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih - DLAN”

Glavna urednica: Petra Podhorsky

Dizajn i priprema za tisak: Lino Ujčić

Tisak: Tiskara Ban

Ovaj časopis je financiran sredstvima Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport i Ministarstva kulture.

Riječ urednika

Dragi vjerni čitatelji,

Iskreno ne znam otkuda bih počela – ovoga puta mi je stiglo toliko mnogo članaka da neću moći navesti ni pola, jer se ove jako plodne godine događalo strašno mnogo na našoj umjetničkoj sceni.

Najprije, došlo je do male reorganizacije u udruzi DLAN, o odmah se vidi kako su aktivnosti planule, razgranale se, kako se o svemu piše, sve se bilježi, dokumentira.

Najsvežiji događaji – Dan i Tjedan gluhih, obilježeni su

na više strana: u knjižnicama (Gradskoj i NSK), u Gradu mladih, u Puli.

U ljeto se putovalo u Škotsku, Edinburgh na 9. Međunarodni kongres o povijesti gluhih a u kolovozu u Tursku, Istanbul, na 17. Svjetski kongres gluhih.

Nova predstava „Mali Princ“ bila je održana krajem svibnja, sa gostom Chaviem, koji nas je od srca nasmijao.

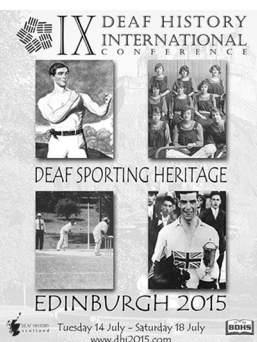
Lipanj je bio u znaku C'est ist the best, već tradicionalnog odmorišta za (znakovni) jezik, kao i festival jednakih mogućnosti.

U travnju je bila održana izložba „Kad se Dlanovci slože – sve se može“.

Dragi svi, pročitajte i o promociji HZJ na ERF-u, intervju sa profesorima na PMF-u gdje se sada održavaju tečajevi, i mnoge druge.

Uživajte, pišite i ostanite s nama,

Vaša Petra

Međutim tada je uslijedilo veliko iznenađenje kada mu je dječak rekao da ne želi slona u zmijskom caru jer je slon velik, a zmijski car opasan. Dječak mu je napomenuo kako je kod njega sve maleno i tada se pilot opet prihvati da će nacrtati ovcu.

Ali nakon nekoliko pokušaja što ga je dječak odbio tvrdeći kako to nije ovca, pilot je već polako počeo gubiti strpljenje jer mu se žurilo da popravi avion. Nacrta mu zato kutiju i reče kako je ovca unutra. Dječak je bio oduševljen i rekao je kako je to ono što je želio. Tada se pilot upoznao s malim princom.

Saznao je kako je princ s drugog planeta, koji je bio malo veći od njega samoga. U razgovorima s princom je polako saznavao zanimljive priče o njegovu planetu, putovanju i dolasku na Zemlju.

Treći dan je saznao o baobabima, čijim je sjemenkama bio zaražen njegov planet. Kako su prijetili uništenju njegova planeta, mali princ je poželio ovcu koja bi ih pojela. Četvrti dan je pilot saznao kako pilot voli zalaske sunca i kako ih je često gledao na svom planetu, a peti dan je priznao kako postoji jedan cvijet za koji je uvijek strahovao da mu ovca ne pojede, pa je pilot obećao da će ovci nacrtati brnjicu.

Iako je na planetu malog princa bilo mnogo cvijeća, dječak je priznao kako mu je određeni cvijet bio najdraži, a onda se jednog dana pojavila ruža koja je tražila da ju njeguje i štiti. To je bio razlog zašto je princ pobjegao jer nije mogao shvatiti što mora raditi. Sada kada je bio tako daleko od ruže shvatio je koliko mu znači. Za bijeg je iskoristio seobu ptica i počistio za sobom jer je vjerovao kako se nikada neće morati vratiti.

Mali princ je tada počeo putovati i na prvom asteroidu upoznao kralja koji vlada planetom gdje ne postoji ništa osim njega. Začuden ovim mjestom krenuo je dalje i na sljedećem planetu upoznao

uobraženka koji ga je odmah proglasio svojim obožavateljem. Princ se to nije svidjelo i krenuo je dalje. Na petom planetu je upoznao noćobdiju gdje je dan trajao samo jednu minutu, ali kako ovdje nije bilo mjesta, princ je krenuo dalje.

Šesti planet je bio mnogo veći i ovdje je princ upoznao geografa koji nije htio zabilježiti podatke o ruži jer ju je smatrao prolaznom. Princ se rastužio kada je saznao što znači "prolazno" i krenuo dalje te došao na Zemlju.

Prvo mjesto gdje se zatekao bila je pustinja u Africi, a prvo biće s kojim se susreo bila je zmija. Ona mu je priznala kako je moćna i da ga samo jednim dodiranjem može odnijeti tamo gdje želi. Začuden što mu govori u zagonetkama princ je prešao čitavu pustinju, ali nije susreo ljude. Tako je stekao neugodan prvi dojam o Zemlji.

Hodajući naišao je na vrt pun ruža što ga je rastužilo, a zatim je susreo lisicu s kojom se htio igrati, ali ona mu je objasnila da ju prvo treba pripitomiti. Kroz

Ružica, lisica Iva, pilot Lino, ruža Branka i mali princ Mingsheng

druženje s lisicom shvatio je što znači prijateljstvo i zašto ljudi nemaju više prijatelja jer nemaju vremena za njih, a i shvatio je koliko je njegova ruža bila posebna.

Otišao je ponovno do vrta s ružama, oprostio se i priznao kako je njegova ruža posebna jer mu je prijateljica. Na rastanku mu je lisica poklonila tajnu, da čovjek vidi dobro samo srcem i da čovjek ostaje zauvijek odgovoran za ono što je pripitomio.

Osmog dana u pustinji pilotu je ponestalo vode i krenuše zajedno tražiti bunar. Noseći princa na rukama pilot je shvatio zašto je dječak poseban, zbog svoje vjernosti prema jednom cvijetu. Na kraju su uspjeli naći bunar i napili se vode što ih je još više povezal. Pilot je shvatio da se princ želi vratiti na svoj planet, koji mu je rekao da se vrati popravku motora. Kada je pilot opet došao, zatekao je princa kako priča sa zmijom koja mu je rekla da se vrati na mjesto gdje je pao na Zemlju. Bila je to otrovna zmija.

Princ je znao da je pilot popravio avion i da mu je drago što se vraća kući jer se i on mora vratiti svojoj ruži. Prvo je bljesnula žuta zmija, a zatim je princ pao poput pijeska. Kao uspomena je ostalo mnogo zvijezda na nebu koje se smiju poput princa svaki put kada pogledamo gore.

Dojmovi o predstavi

Kod izvođača predstave su izvrsne sekvence glume, pokreta tijela i mimike. Kao glavni lik Mali princ, izvođač glumac je izvrsno odigrao ulogu kao dječak koji je iz svemira prvi puta došao na Zemlju s nadom da će naučiti i otkriti nešto novo što ne zna. Bio je otjeran iz svemira od jedne ruže. Krenuo je na putovanje svemirom kako bi bolje spoznao sebe i ljude te smisao života. Putuje svemirom da bi spoznao istinu o sebi i o ljudima i dobio odgovor na pitanja koja ga muče.

Upoznao je različite ljude, promatrao ih je svojim radoznalim nevinim očima i pitao se koji je smisao njihova postojanja. Mjerila vrijednosti u njegovom svijetu bila su drukčija, nego u svijetu u kojem se našao. Izgleda lijepo i simpatično. Jako je iskren poput sve djece. On je jednostavan i jedini smisao života za njega su čistoća, jednostavnost i ljubav.

Govori nam da smo previše opterećeni nevažnim stvarima. On je bio vjeran jednom cvijetu kojeg je volio unatoč svemu. Uči nas tijekom cijele priče o vrijednosti ljubavi. Mnogima je ljubav ostala tajna, jer je nisu uspjeli otkriti, ali to je uistinu jedino bitno na svijetu, a otkrio ju je ovaj maleni, krhki dječak. On je poput svakog djeteta, jednostavan, iskren, znatiželjan, nikada ne odustaje od onoga što ga zanima. Poznaje norme lijepog ponašanja.

Na kraju je shvatio što znači voljeti, ali i što znači umrijeti. Prihvatio je smrt koja će ga vratiti njegovoj ruži, ali nije zaboravio niti na prijatelja koji će ga moći gledati svaki puta kada ugleda zvijezde. Posebnu draž ovoj predstavi daje njeno likovno oblikovanje - koristeći papir i druge materijale za izradu aviona, ruže, zmije, lisice

za scenografiju i kostimografiju.

Bitno je uložiti trud za nekoga, ako sve što radimo, radimo iz ljubavi. I ako plačemo zbog ljubavi, te će suze biti ugodne nama. Trebamo vidjeti ljubav, jer samo tako ćemo biti sretni. Sve ono što je nevidljivo, to je i bitno. Srdačne čestitke glumcima – izvođačima predstave na njihovoj dobroj volji i kreativnim idejama. Njima želimo puno uspjeha u planovima za daljnje predstave.

2. Otvorenje izložbe «Dramski Gluhi umjetnici»

Nakon premijere predstave je bilo otvorenje te izložbe koja je bila pun pogodak. Neopisiv osjećaj daška prošlosti zabilježen na fotografijama u crno bijelom formatu koje su prikazale pokrete, mimike, pantomime gluhih glumaca iz prijašnjih desetljeća. Starijim gluhima, kao i djeci gluhih dramskih umjetnika je bilo jako drago zbog te izložbe.

Bili su ponosni na prošlost, prisjećali se naših uspješnih i darovitih glumaca - pantomimičara kao što su: Zlatko Omerbegović, Božidar Tironi, Antun Kupanovac, Viktor Paris, Vladimir Dolinar, Vladimir Kavčić i Grga Kiljević. Isto su bile i fotografije u boji na kojima su prikazane kazališne predstave naših članova Udruge.

3. Show predstava «One Man Show» - našeg gluhog prijatelja, velikog umjetnika svjetskog glasa iz Madrida, Javiera Guisada, umjetničkog imena Chavi

Svi smo jako sretni što se naš prijatelj Chavi odazvao našem pozivu da pokaže svoj nastup – show. Show se sastojao od 4 dijela: «La vela» - svijeca, «Football» - susret između reprezentacija Japana i Hrvatske, «Court» - improvizacija odnosa s javnošću i «Love Contest» - udvaranje. Bez riječi je odigrana njegova izvanredna uloga šoumena. Gluha i čujuća publika je beskrajno uživala u njegovom duhovitom nastupu. Njegov show je sve nas nasmijao do suza. Nama se najviše dopalo što se ponašao prirodno na sceni.

S našim dragim prijateljem Chavi je vodila intervju članica Udruge Ružica Kežman.

1. Predstavljanje

Ja sam Javier Guisado poznatiji kao CHAVI. Rođen sam kao gluha osoba u Madridu 5. lipnja 1979. godine. Završio sam fakultet, imam titulu profesora tjelesnog odgoja i radim kao voditelj edukativnih i rekreacijskih aktivnosti gluhih, stručnjak sam za španjolski znakovni jezik.

2. Poznati ste glumac, pantomimičar u Španjolskoj i izvan Španjolske. Kako ste postali glumac i pantomimičar? Iskustva, problemi... Kako ste se osjećali kada ste prvi put glumili?

Moj veliki san je bio da postanem glumac i pantomimičar. Ljubav prema glumi zahvaljujem učiteljici Teresi u školi Hispanoamerička riječ (IHP). Kad sam imao 5 ili 6 godina, ta učiteljica me izabrala da odigram lik Charlesa Chaplina i od tada stalno glumim! Glumio

Chavi

sam s glumačkom grupom Udruge Gluhih u Madridu, gdje sam prvi put dobio priliku raditi samostalno. Kad sam imao 19 godina, počeo je show «EL SHOW DE CHAVI» u kojem sam ja jedini glumac. Proputovao sam zadnjih 14 godina cijelu Španjolsku. Sa svojim showom gostovao sam u Francuskoj, Engleskoj, Slovačkoj, Grčkoj, USA, Hrvatskoj...

Kad sam bio mali i igrao Chaplina, svi moji prijatelji i obitelj su bili oduševljeni. Nisam imao problema sa slušateljima, gledateljima. Kad sam prvi put glumio uživao sam, shvatio sam da imam «dar» za glumu i pantomimu, jer vidim nasmiješenu publiku.

3. Sigurno su Vaše predstave uspješne i na tome čestitamo! Koje kazališne predstave ste prikazali, koja vam je najdraža predstava?

Teško je reći koje su dobre predstave jer sam prikazivao mnogo različitih djela kroz pantomime i vizualnu percepciju. Moje iskustvo je prekrasno. Najdraža predstava je show u kojemu su zajednički elementi: pantomima, improvizacija, imitacija, duhovit nastup i igre s javnošću (ljubav, natjecanje, sportske igre).

Kako se osjećate općenito na kazališnoj dasci?

To je prekrasan i nevjerojatan osjećaj. Moj show je moja strast. Ugodan osjećaj je da je publika sretna i da se veseli mojim skečevima. **Kakav je utisak kada dobiješ aplauz poslije predstave?**

Ljudi ne prestaju mi čestitati. Kad vidim pljesak, aplauz, vrlo sam sretan s javnošću i beskrajno uživam u tome.

Kako Vaši najbliži doživljavaju Vaš upjeh?

Ove godine sam imao puno putovanja i doživio sam velike uspjehe. Moji najbliži su sretni zbog mog uspjeha i uspješnih predstava.

4. Jako smo sretni što ste se odazvali našem pozivu da pokažete svoj nastup – show. Ovim putem želimo pohvaliti Vašu odigranu izvanrednu ulogu šoumena. Čestitamo! Gluha i čujuća publika je beskrajno uživala u Vašem nastupu i nasmijali ste nas sve do suza. Nama se najviše dopada što se ponašate prirodno na sceni.

Što je Vas potaklo da dodete u Zagreb?

Zahvaljujem posebno Linu i Angelu koji su me pozvali da pokažem svoj nastup show. Sjajno sam se osjećao, bez riječi sam. Super moje iskustvo. Javnost je jako zaljubljena u mene.

Chavi : „Udvaranje“

Kako ste se osjećali u svojem nastupu sa gluhima na pozornici?

Sve super, ne prestaju mi čestitati. Jako sam sretan što sam se tu našao, uživao sam u svojem nastupu sa drugim gluhima koji su bili sretni što su nastupali na pozornici sa mnom.

5. Vaši dojmovi i utisci za vrijeme boravka u Zagrebu.

Volim Zagreb koji je vrlo zanimljiv i prekrasan grad. Vrlo sam zadovoljan organizacijom, smještajem, hranom, kao i kazalištem. Oduševljen sam što je Lino mene vodio po Zagrebu i upoznao povijest grada. Upoznao sam simpatične gluhe kroz druženja.

Chavi i Lino ispred crkve sv. Marke

Chavi pred oduševljenom publikom

6. Što mislite o predstavi «Mali princ» koju je izvela kazališna družina Udruga «DLAN»?

Nemam riječi za Vašu predstavu koja je dobro improvizirana. Svi glumci su super, dobro su odigrali uloge i čestitam njima. Izvrsna kostimografija i scenografija! Jako sam sretan što se družim s njima.

7. Koji je Vama najveći cilj u životu?

Moj cilj je da pokažem svoj nastup show i da putujem u druge gra

dove u Europi. Pokušat ću i po svijetu, iako to nije lako, ali moja sreća je da izmamim osmijeh kod publike.

8. Vaša poruka mladima gluhima i nagluhima!

Ohrabrujem te mlade da uče kako se formira umjetnik glumac, kako napraviti kratki film ili kako glumiti u kazalištu ili što god žele, ovisno o interesima, sposobnostima, umijećima... Najvažnije je da naučite od drugih aktera - umjetnika, da steknete iskustva u drugim zemljama...

Ružica Kežman i Chavi

Vrlo mnogo hvala! I nadalje Vam želimo mnogo uspjeha i sreće u daljnjoj karijeri. Nadamo se da ćemo biti i nadalje u kontaktu za daljnju suradnju. Još Vas i zovemo da opet nastupate kod nas!

Ružica Kežman, prof.

IZLOŽBA „GLUHI DRAMSKI UMJETNICI“

Udruga za kazalište i kulturu gluhih Dlan osnovana je 2001. godine, te je za proslavu četrnaest godina rada željela odati počast glumcima u hrvatskoj povijesti koji su bili gluhe osobe, po je stoga organizirala izložbu: Gluhi dramski umjetnici. Izložba je otvorena 30. svibnja 2015, u Centru za kulturu Trešnjevka- CEKATE u Zagrebu, a zatvorena je 5. lipnja 2015.

Cilj izložbe je bio da na jednom mjestu objedini zaslužne glumce i kazališne djelatnike, upoznati javnost s njihovim radom, a sve predstaviti pomoću kazališne fotografije. Dakle, izložba je bila i dokumentarističkog, ali i umjetničkog karaktera (umjetnička kazališna fotografija). Kazališna fotografija je vrijedan dokument koji pokušava zabilježiti trenutak te najprolaznije od svih umjetnosti, osuđene na nestanak onog trenutka kad se izvede.

Zabilježiti taj trenutak nestajanja bit je kazališne fotografije. Zbog toga je fotografiranje kazališnih predstava posebno interesantna dokumentarna ali još više umjetnička disciplina. Fotograf ne može kalkilirati, nema vremena za poziranje. On mora osjetiti pokret prije no što ga je glumac izveo. Mora se snaći s svjetlom i sjenom kojima on ne može upravljati. Osjećaj i refleks su mu najveći saveznici.

Zbog toga se na ovoj izložbi

između ostalog pokazalo kako je kazališna fotografija puno više nego dokument.

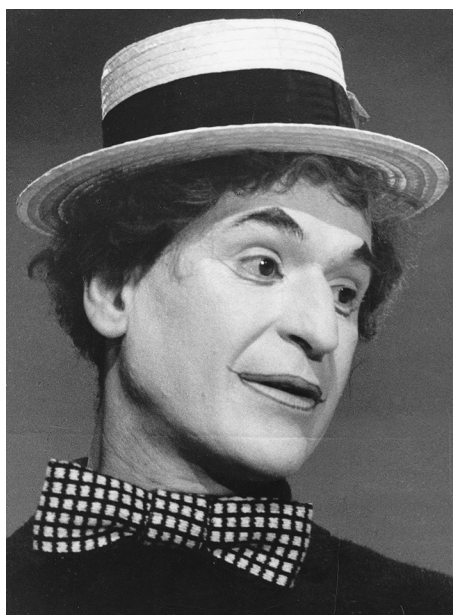
Fotomaterijala, dokumenata, informacija zaista je puno skupljeno, pravo malo bogatsvo.

Sve je bilo dobro usklađeno i prezentirano da izazove ponos i oduševljenje.

Iz svega izdvajamo neke važne crtice iz bogatih životopisa zaslužnih gluhih umjetnika.

ZLATKO OMERBEGOVIĆ

Rođen je 1924., godine u Bakru. Diplomirao je na Akademiji likovne umjetnosti u Zagrebu 1957. godine u klasi Marina Targitlie. Radio je 24 godine kao likovni pedagog gluhe djece u Centru "Slava Raškaj" I za svoj rad je dobio nagradu grada Zagreba. Osnovao je kazališnu sekciju gluhih na prijedlog Branka Petanija. Bio je jedan od osnivača Kulturnog umjetničkog društva "Josip Medved" pri gradskom odboru Saveza gluhih u Zagrebu.

Zlatko Omerbegović

Osnovao je i sekciju gluhih pantomimičara. Režirao je bezbroj kazališnih predstava i pantomimičarskih djela. Bio je vrhunski solo pantomimičar, često je izvodio solo pantomimu na kazališnim daskama širom lijepe naše i isto u inozemstvu. Često je nastupao u klubu Saveza gluhih Grada Zagreba čiji su članovi jako voljeli gledati kako izvodi pantomime. Njegove najuspješnije solo izvedbe bile su "Biciklist", "Putnik u vlaku.. Često je surađivao sa kulturnim umjetnicima koji su radili na televiziji. Glumio je u reklamama koje su bile vrlo zapažene.

BOŽIDAR TIRONI

Rodio se u Supetru na otoku Braču 1921. godine. Pohađao je školu u Zavodu za gluhojenu djecu (sada Obrazovni centar "Slava Raškaj") u Ilici 83, Zagreb. Grafički zanat i stručnu školu završio je u Splitu. Zatim se preselio u Zagreb i postao aktivni član trupe zagrebačkih pantomimičara.

Božidar Tironi

Ta pantomimičarska trupa gostovala je svuda po Hrvatskoj i bivšoj Jugoslaviji te skoro po čitavoj Europi. Bio je jedan od najdjarovitijih pantomimičara među gluhima u cijelom svijetu. Više puta je bio predsjednik Kulturnog umjetničkog društva "Josip Medved".

ANTUN KUPANOVAC (1944.-2012.)

Bio je štićenik Zavoda za gluho-nijemu djecu, sada "Slava Raškaj". Završio je školu za tekstilnog stručnjaka – bojara. Bio je izvrstan radnik.

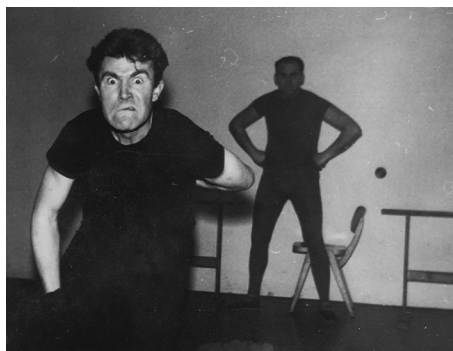
Antun Kupanovac

U slobodno vrijeme (oko 10 godina) uveseljavao je kao pantomimičar mališane i narod na Trgu bana Jelačića. Bio je dobar pantomimičar, mnoge istaknute ličnosti voljele su gledati njegovu pantomimu. Bio je dugi niz godina član pantomimičarske grupe „Josip Medved“. Uvježbavao ga je poznati učitelj pantomime Ivan Fanuko, a Zlatko Omerbegović je bio njegov praktični učitelj. Bio

je u mnogim zemljama Europe, nastupao je kao pantomimičar.

VIKTOR PARIS

Rođen je 1940. godine u selu Pulići (Istra). Završio je bravarski zanat u Zagrebu. Bavio se pantomimom i bio je član grupe "Josip Medved".

Viktor Paris

Glumac, pantomimičar, slikar i drvorezac. Glumom se počeo baviti 1959. godine u Rijeci sa čujućom grupom glumaca, tu je i osnovao pantomimičarsku trupu zajedno s poznatim pantomimičarom Ratkom Šikićem. Gostovali su po cijeloj bivšoj Jugoslaviji a često su nastupali i u inozemstvu: Francuska, Čehoslovačka, Bugarska i druge zemlje. Dobio je bezbroj odlikovanja, nagrada, pohvala, plaketa i dr. Od 1962 do 1982. član je glumačke skupine gluhih "Josip Medved". Često je surađivao se redateljem Ivanom Fanukom. Od 1982. godine samostalno nastupa.

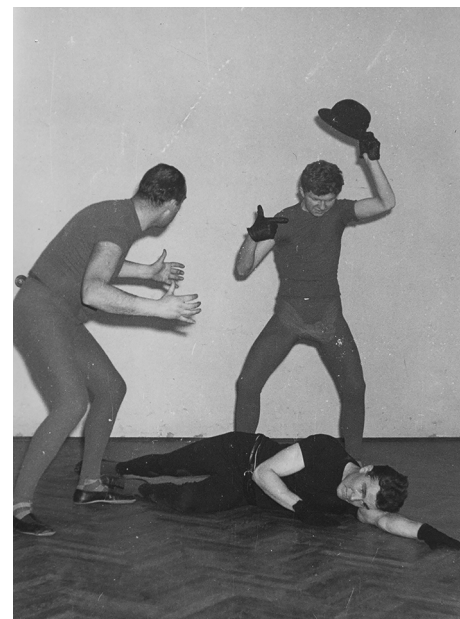
VLADIMIR KAVČIĆ

Rođen je 1944. u Ivanovom polju blizu Daruvara. S obzirom na oštećenje sluha zbog školovanja

Vladimir Kavčić

je bio primoran preseliti se u Zagreb gdje završava srednju školu za zanimanje reprofotografa. Pantomimom se počeo ozbiljno baviti početkom 60-ih godina i u svojoj 20-godišnjoj karijeri postigao značajan uspjeh. S kolegama pantomimičarima Viktorom Parisom, Fanukom Omerbegovićem i Božidarom Tironijem, tvorio je grupu „Josip Medved“, ostvario je niz predstava od kojih su najuspješnije bile „Metalac i strijelac“, „Staklo“ i „Lopov“.

B.Tironi, V.Kavčić i V. Paris

Gostovali su u brojnim gradovima po cijeloj Hrvatskoj poput kazališta u Ogulinu i Koprivnici. U Zagrebu su nastupali u kazalištu Gavella te su prisustvovali na raznim manifestacijama koje su se održavale na otvorenom, na Cvjetnom trgu, parku Ribnjak i na Griču. Inozemna gostovanja uključuju Sofiju u Bugarskoj, Bratislavu u nekadašnjoj Čehoslovačkoj, Pariz, Beograd, Veneciju, Skopje, Niš. Za svoj trud i kreativnost grupa je dobila brojna priznanja i nagrade.

IVAN FANUKO (1933-2011)

Rođen je na otoku Krku i pohađao je tamo osnovnu školu i gimnaziju. Potom se preselio u Zagreb gdje se upisao na Akademiju likovnih umjetnosti koju je sa uspjehom završio.

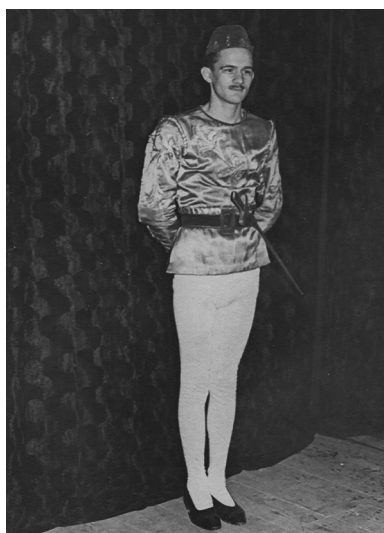

Trojica 1964.g

Kao likovni ilustrator radio je godinama za „Školski servis“, ilustrirao je velik broj školskih knjiga. Kasnije je diplomirao slikarstvo i dobio je titulu – akademski slikar. Izlagao je na mnogim izložbama i dobio niz pohvala, priznanja i diploma. U slobodno vrijeme je uglavnom radio za Savez gluhih grada Zagreba. Bio je instruktor pantomime koja je djelovala u kulturnom umjetničkom društvu „Josip Medved“. Uvježbavao je naše poznate gluhe pantomimičare (Bogdan Mrkšić, Viktor Paris, Vladimir Kavčić, Antun Kupanovac i drugi).

VLADIMIR DOLINAR

Rođen je 1936 . godine u Zagrebu. Pohađao je tadašnji Zemaljski

Vladimir Dolinar

B.Tironi, „Buntovniki“, 1954.g

Dvoboj, 1963.g

zavod za gluho-nijeme, Ilica 83, sadašnji Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj". 1953 je završio školu učenika u privredi za knjigovežu. Bio je član Kulturno-prosvjetnog društva gluhih "Josip Medved", Zagreb od 1954.-1957. godine. Sudjelovao je u raznim predstavama pod režijom cij.gop. Joze Puljizevića. Osim Zagreba, gostovali su u Splitu, Karlovcu i Stuttgartu.

GRGO GILJEVIĆ

Rođen je 1947. godine u Baćini blizu Ploča. Školovao se u Splitu. Kada je došao u Zagreb počeo se baviti glumom. Pantomimom se bavio nekoliko godina. Usput je šivao kostime za glumce. Zatim je prekinuo s glumom kako bi se posvetio sportu.

Lino Ujčić

A.Kupanovac, „Ples“

Strijelac i meta, 1964.g

TJEDAN HRVATSKOG ZNAKOVNOG JEZIKA NA ERF-u, 13. 4. - 17. 4. 2015.

Prvi put u Hrvatskoj je, na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu (ERF), povodom 53. obljetnice svoga djelovanja, bio obilježen Tjedan hrvatskoga znakovnog jezika, od 13. do 17. travnja 2015. Taj tjedan je organizirao Laboratorij za istraživanje znakovnog jezika i kulture gluhih Odsjeka za oštećenja sluha ERF-a kako bi se javnosti skrenula pozornost na niz tema kao što su: problemi učenika s teškoćama, značenje znakovnoga jezika i afazija (potpuni gubitak govora, govornog izražavanja i/ili razumijevanja).

U sklopu Tjedna nizom događanja ukazano je na važnost hrvatskoga znakovnog jezika za zajednicu i kulturu gluhih u Hrvatskoj te na potrebu istraživanja hrvatskoga znakovnoga jezika kako bi se taj jezik, kao potpuni i prirodni, stekao ravnopravni status. Rezultati u ovom području nastali su zbog dugogodišnje i uspješne suradnje s Hrvatskim savezom gluhih i nagluhih, Savezom gluhih i nagluhih grada Zagreba, Hrvatskim savezom gluhoslijepih osoba «Dodir», Udrugom «Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih – DLAN» i Centrom za odgoj i obrazovanje «Slava Raškaj».

Kroz cijeli tjedan, u bogatom i raznovrsnom programu bilo je predstavljanje knjiga i izložbi djela gluhih umjetnika. Bila su zanimljiva i poučna predavanja, promocije i radionice u kojima su sudjelovale gluhe i gluhoslijepe osobe, bila je prikazana i poezija na HZJ-u, a sa

ciljem da se popularizira hrvatski znakovni jezik kao prirodni i pravi jezik zajednice Gluhih.

HZJ TJEDAN HRVATSKOG ZNAKOVNOG JEZIKA ERF
13.-17. travnja 2015.

GDJE? Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Restoran SC Kampus Borongaj
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Knjižnica Sesvete
Hrvatski savez gluhih i nagluhih

ŠTO? izložba gluhih umjetnika
predstavljanje knjiga
predavanja
radionice
poezija na hrvatskom znakovnom jeziku

INFORMIRAJ SE!
www.erf.unizg.hr

Predstavljanje knjiga:

1. L. A. Teruggi: Jedna škola, dva jezika – predstavila Sandra Bradarić – Jončić
2. B. Chafin Seal: Znakovni jezik: najbolje prakse prevođenja u odgoju i obrazovanju – predstavila Dorijana Kavčić

Dvije izložbe djela gluhih umjetnika:

1. Gluhi umjetnici – HSGN
2. Kad se Dlanovci slože – sve se može – Kampus Borongaj (Udruga «Kazalište, vizualna umjetnost, kultura Gluhih - DLAN»)

Izložba u restoranu Kampus

Široka lepeza predavanja i radionica:

1. HZJ u nastavi (Centar «Slava Raškaj», Udruga «DODIR»)

a) Znakovni jezik u nastavi – Ružica Kežman (video prikaz rada s učenicima)

b) Strukturna korelacija u nastavi – Jacqueline Bat, Tereza Szavai

c) «Imagine» - Angel Naumovski, Nina Šimunović (video snimak)

d) Je li lako naučiti HZJ? – Marina Moharić Husak, Damir Lugarić

2. HZJ - jučer, danas, sutra (Hrvatski savez gluhih i nagluhih, Savez gluhih i nagluhih grada Zagreb – Katica Tonković, Kazalište Gluhih – Angel Naumovski)

3. HZJ kroz kulturnu prizmu

a) Audizam – diskriminacija Gluhih? – Brigita Sedmak

b) Biti ili ne biti Gluh? – Asja Barić

c) HZJ RadLing – znam da ne znam – Ines Porupski

d) Kulturna baština Gluhih – Lea Starčević

e) Radionica «60 nijansi HZJ – a» - Lea Starčević

4. Studenti za studente «Šalji dalje» - studenti logopedije ERF - a

b) Čujemo li gluhe?

c) Jezik i vizualna umjetnost

d) Čujuća djeca gluhih roditelja

e) Biti prevoditelj

f) Rana komunikacija

g) Lijeva i desna strana mozga

h) HZJ – pravi, prirodni jezik

i) Radionice: «Istine i laži o Gluhima»

j) Jeste li znali da sam gluh?

k) Znakuj i Ti!

5. Gluhooslijepe osobe - komunikacija i kretanje (Udruga «Dodir»)

Ružica Kežman, Ljubica Pribanić i prevoditeljica Marija Šoić

a) Znakovni jezik Gluhih i Gluhoslijepih osoba – isti ili različit? (Sanja Tarczay, Igor Kusin)

b) Radionica «Kako gluhoslijepa osoba «vide» znakovni jezik?» (Ana Marija Babojelić, Ana Jakopović)

6. HZJ – što znanost ima s tim?

a) Zakon o HZJ – zašto je važan? – Mirjana Juriša

b) Rana komunikacija – kognitivni i socio-emocionalni razvoj – Nina Kuhn

c) HZJ ili Baby Signs – u čemu je razlika? – Ljubica Pribanić

d) Fluentno znakovanje – korist ili prepreka akademskom uspjehu? – Iva Hrstinski

e) Metodika nastave hrvatskog jezika – Dorijana Kavčić

f) HZJ kroz teoriju i praksu – Emilija Ujević Tiomšić

g) HZJ u praksi – stručna potpora u obitelji – Anamarija Mikšić

h) HZJ – izborni predmet u medicinskoj školi – Gorana Muller

i) Čujem, znakujem, prevodim – Marija Previšić

j) Što je zapravo HZJ? – Marina Milković

Sudionici radionice

Na kraju takvog iscrpnog programa, kao «šlag» je bilo zanimljivo predstavljanje poezije na HZJ - u (pjesme naših književnika) u knjižnici Sesvete. Tu poeziju su prikazali Zorko Baučić i studenti ERF-a: Ivana Maradin, Tihana Moharić i Tomislav Radošević.

Tjedan HZJ – a je zaista bio zaista poučan. Kroz predavanja i radionice sudionici i studenti ERF-a su imali priliku upoznati se s metodama rada u nastavi s učenicima oštećena sluha i s komunikacijskim teškoćama, dobiti korisne informacije i savjete kroz prikaze primjera dobre prakse, kao i o kulturnoj baštini i diskriminaciji Gluhih, o komunikaciji i kretanju gluhoslijepih, te spoznati važnost hrvatskoga znakovnog jezika za zajednicu i kulturu gluhih u Hrvatskoj. Kroz diskusiju i raspravu gluhi i gluhoslijepi su iznosili iskustva i odgovarali na postavljena poticajna pitanja.

Ovakav događaj pomaže širenju i jačanju mreže stručne podrške za zajednicu gluhih i gluhoslijepih kako bi se taj hrvatski znakovni jezik, kao potpuni i prirodni, stekao ravnopravni status. Ovo je prava satisfakcija gluhim i gluhoslijepim predavačima koji su se iskazali, da se čuje i njihov glas. Takav događaj doprinosi osnaživanju zajednice gluhih i gluhoslijepih putem komunikacije i informiranja.

Ružica Kežman, prof

„KAD SE DLANOVCI SLOŽE – SVE SE MOŽE“

Povodom Tjedna Hrvatskog znakovnog jezika, a u suradnji sa Edukacijsko – rehabilitacijskim fakultetom, Udruga „Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih – DLAN“ je organizirala izložbu slika i karikatura.

Naziv izložbe bio je: „Kad se Dlanovci slože, sve se može“. Umjetnici i karikaturisti: Lino Ujčić, Došen Došenović, Mingsheng Pi, Zlatko Orct, Iva Vrbos, Mirjana Sorko Nikolić, Gordana Vuger i Eleonora Apostolova su izložili svoje radove u prekrasnom novotvorenom restoranu Studenskog centra, Kampus Borongaj.

Izložba koja se održavala od 13. – 17. travnja 2015. izazvala je veliko zanimanje kako studenata tako i ostalih posjetitelja. Upriličeno je i više susreta s profesorima Edukacijsko- rehabilitacijskog fakulteta, a posebno ističemo gospođe Marinu Milković i Ljubicu Pribanić. Zatim se izložba „preselila“ u predvorje knjižnice Hrvatskih studija da bi tako upotpunila program manifestacije „Noć knjige“.

Manifestacijom „Noć knjige“ zapravo se obilježava Dan knjige i Dan hrvatske knjige, pa su izabrane autorske karikature i ilustracije objavljivanje u listu „Pljesak jedne ruke“, od 2005 do danas pokazale pravi sklad riječi, slika i znakova.

Lino Ujčić

Udruga „Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih - DLAN“

**OTVORENJE IZLOŽBE HZJ
“KAD SE DLANOVCI SLOŽE - SVE SE MOŽE”
U SURADNJI S EDUKACIJSKO REHABILITACIJSKIM FAKULTETOM**

**23.04.2015. U 18.00 SATI
U PREDVORJU KNJIŽNICE HRVATSKIH STUDIJA**

***Kad se Dlanovci zajedno slože,
sve se može...***

umjetnici:

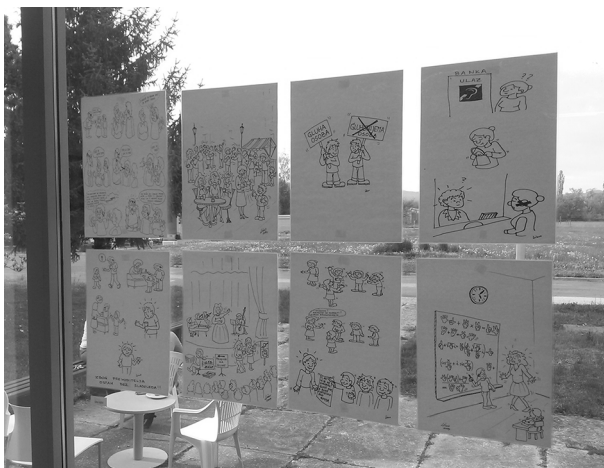
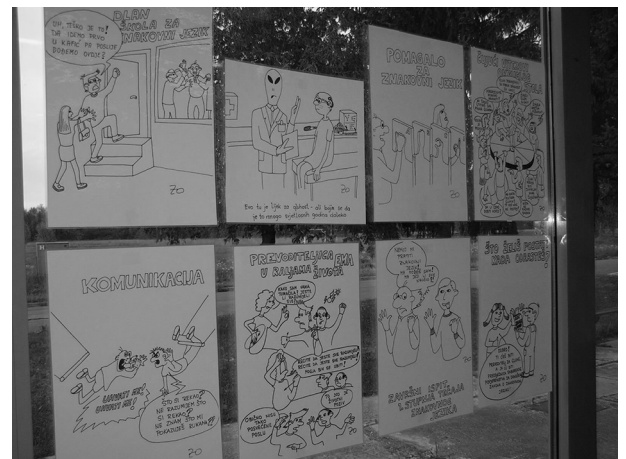
Iva Vrbos Dušan Došenović Lino Ujčić Mingsheng Pi
Mirjana Nikolić Gordana Vuger Eleonora Apostolova

karikaturisti:

Zlatko Orct Lino Ujčić Mingsheng Pi

Na otvaranju izložbe u knjižnici Hrvatskih studija

TEČAJ HZJ – a

Udruga «Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih – DLAN»

Udruga «DLAN» se bavi između ostalog i promocijom znakovnog jezika i kulture Gluhih putem predavanja, radionica i tečaja hrvatskog znakovnog jezika za čujuće polaznike, a koji vode od 2002. g. Angel Naumovski, prof. TZK; Goran Matijević, ekonomist i Ružica Kežman, prof. defektolog.

Svjedoci smo da se hrvatski znakovni jezik već primjenjuje u svakodnevnom životu građana, a uključen je i u medije (prevođenje vijesti te drugih zanimljivih emisija na nacionalnoj televiziji).

Porast interesa za tečajeve hrvatskoga znakovnoga jezika iz godine u godinu pokazuje nam da su naši sugrađani prepoznali potrebu učenja ovog jezika te davanja podrške osobama oštećena sluha. Uz olakšavanje života tim osobama u kontaktu s čujućom populacijom, jedan od najvažnijih razloga učenja hrvatskog znakovnog jezika je odgajanje i razvijanje pozitivnog odnosa prema osobama oštećena sluha.

Tečaj znakovnog jezika je bio organiziran za čujuće polaznike: studente medicine, psihologije, Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta, Pravnog fakulteta, Fakulteta za socijalni rad, Prirodoslovno matematičkog fakulteta i za zainteresirane polaznike raznih profila. Ti polaznici su odslušali uvodno predavanje o oštećenju sluha, kulturi gluhih, kako komunicirati s osobama oštećena sluha i o znakovnom jeziku.

Kroz tečaj koji traje 5 semestra, svladali su osnove komunikacijskih vještina s gluhim i nagluhim osobama. Interes za taj tečaj su pokazali i gluhe i nagluhe osobe koje su željele poboljšati svoje znanje, vokabular i opću kulturu.

tečaja HZJ-a je itekako važan poticaj za razbijanje predrasuda, kao i osnova za komunikaciju sa čujućom populacijom.

Hvalevrijedan podatak je da su profesori biološkog i matematičkog odsjeka Prirodo-

I nadalje je prisutan interes novih polaznika za tečaj HZJ-a na PMF – u, kojem zahvaljujemo na ustupanju prostora za održavanje tečaja.

Poseban događaj je da čujući polaznici pohađaju tečaj znakovnog jezika. Komunikacija nije nikakav problem. Njima puno znači da uđu u «naš» svijet, da nas bolje upoznaju, kao što mi upoznajemo «njihov» svijet, u kojemu na kraju i dan - danas živimo. Gluhi ne mogu čuti, ali zato čujući mogu naučiti znakovni jezik, oni imaju taj izbor.

Gluhi dosta znaju o životu čujućih, ali njima nedostaje informacija o gluhima. Putem tečaja znakovnog jezika, ti polaznici dobivaju neke spoznaje o toj populaciji. Želimo da čujući ne zaziru od gluhih jer se putovi međusobne komunikacije mogu pronaći. Upoznavanje gluhih voditelj

slovno - matematičkog fakulteta, pokazali interes za pohađanje tečaja. Kao polaznici ove godine uspješno su položili te njima su uručene potvrđnice o završenom tečaju HZJ. Tečaj za te polaznike je trajao 2 godine, a koji je vodila prof. Ružica Kežman.

Buđenjem pozitivne svijesti čujuće okoline o ljudskim vrijednostima, sposobnostima, potencijalima gluhih i nagluhih osoba (talentiranost, znanje....) - podići će se visoka razina senzibiliziranosti čujuće okoline za njihove potrebe i za znanje komuniciranja s tim osobama.

Oliver Sacks, esejist, neurolog i psiholog: **«Znakovni jezik je jednako prikladan i za ljubav i za govore, za flert i za matematiku.»**

Ružica Kežman, prof.

INTERVJU - Goran Kovačević, izvanredni profesor i Petra Korać, docentica s Biološkog odsjeka PMF-a Sveučilišta u Zagrebu

1. Predstavljanje - vaše ime i prezime, vaše zanimanje, kao i predstavljanje naše ekipe općenito

Goran Kovačević, izvanredni profesor pri Zoologijskom zavodu Biološkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta (PMF) Sveučilišta u Zagrebu. Područje znanstvenog rada: simbioza, evolucija, ekotoksikologija.

Nositelj nekoliko kolegija (Evolucija, Evolucija čovjeka). U ekipi za učenje hrvatskog znakovnog jezika (HZJ) također su bili i Petra Korać, docentica, Anđelka Plenković-Moraj, redovita profesorica, dr. sc. Maja Novosel, dr. sc. Silvija Kipson i dr. sc. Ana Ostojić, kao dio grupe tečaja HZJ koji se održavao na Biološkom odsjeku, PMF-a u Zagrebu. Dobra je to prilika za naučiti osnove komuniciranja na nekom novom jeziku i na neki novi način koju smo imali kroz ovaj program. Učinila nam se odličnom jer imamo nekoliko gluhih, odnosno slabočujućih studenata i studenata s invaliditetom.

Nastava se održavala tijekom četiri semestra u Vijećnici Biološkog odsjeka PMF-a Sveučilišta u Zagrebu i bila je financirana iz sredstava po Programskom ugovoru (MZOS).

2. Što je Vas kao i ekipu potaklo da dođete na tečaj HZJ-a, tj. da pohađate taj tečaj?

Već duže vrijeme razmišljam o učenju HZJ-a, a na fakultetu se otvorila ta mogućnost i prilika učiti HZJ za sve zaposlenike, koju smo i iskoristili. U početku se prijavilo 20 polaznika s PMF-

a, potom se broj smanjio na 12, a na kraju je preostalo šest polaznika, svi s Biološkog odsjeka PMF-a. Sigurno je to sjajna prilika za naučiti nešto novo i upoznati neke nove ljude i svjetove.

3. Vaši dojmovi i utisci, iskustva za vrijeme pohađanja tečaja

U početku se grupa sakupljala i formirala, radila, družila, a potom smo shvatili da se doista treba posegnuti za ponavljanjem i učenjem kako bi se nešto od znanja i usvojilo. Uslijedio je prvi ispit i svi smo bili vrlo uzbuđeni. Sjećam se prvih dvaju zadataka, svi smo netočno odgovorili, a voditeljica tečaja profesorica Ružica Kežman rekla je: „Zanimljivo...“

Kasnije je bilo puno bolje i uspješno. Također bilo je potrebno raditi, raditi u grupama, pisati i pripremati domaće zadatke. Ovdje smo uočili mnoge specifičnosti prilikom zadataka koje smo dobivali. Opuštena i ugodna atmosfera,

posvećenost cilju tečaja, razvijanje posve novog načina razmišljanja, suočavanje s vlastitim granicama bili su neki od izazova ovakvog učenja. Izuzetno smo zadovoljni s voditeljicom tečaja i gluhim

učesnicima koji su nas učili i to na zaista susretljiv, srdačan i profesionalan način. Naučili smo da postoje časopisi koje uređuju gluhi, kazališne predstave gluhih i udruge u Hrvatskoj i svijetu.

4. Vaše mišljenje o HZJ-u

Sjajno je učiti HZJ. Može se puno naučiti o općoj kulturi i kulturi gluhih, uz izvrsne voditelje, koji ipak traže da se uči i nauči. Puno treba ponavljati da bi se nešto zapamtilo i naučilo. Učenje HZJ je učenje još jednog jezika, i pridonosi općoj kulturi svakog čovjeka i društva. To je zahtjevan jezik s novim setom pravila i logikom izražavanja, jezik koji omogućava vizualno izražavanje i razvija drukčije pogled na stvari koje usvakodnevnom životu ponekad i ne primijetimo. Preporučamo svima!

Petra Korać i Goran Kovačević

19. MEĐUNARODNI ULIČNI FESTIVAL CEST IS D'BEST ODMORIŠTE ZA JEZIK

Jedan od najšarmantnijih festivala ove se 2015 godine održavao od 3. do 10. lipnja. u Zagrebu. Gotovo 500 – tinjak glazbenih, likovnih i scenskih umjetnika u 600 sati programa oživljavalo je zagrebačke trgove i ulice vraćajući im šarm i optimizam, a posjetiteljima pružajući mnogo kulturnih i umjetničkih događaja. Zabavni sadržaji su bili prilagođeni svakoj životnoj dobi.

Započelo je sa koncertom francuske grupe „Project L“ na Cvjetnom trgu. A nastavilo s predstavljanjem kantautora i glazbenika: Bang Bang, Sara Renar i Miki Solus da bi se približilo posjetiteljima dio francuske kulture. Pridružile su im se i mlade glazbene domaće snage, na Trgu bana Jelačića kao i na festivalskoj pozornici na križanju Draškovićeve i Branimirove. Mnogi su na Tulcu kod Branimira uživali u likovnim instalacijama, radionicama i izložbama, te nastupima performerera.

Ulični performereri su na festivalu izveli više od 100 nastupa. Sudjelovalo je 18 različitih performerskih skupina, iz 11 država (Hrvatske, Francuske, Kanade, Singapura, Portugala, Španjolske,

Italije, Mađarske, Bugarske, Makedonije i Australije). Na ovogodišnjem festivalu ponuđeno je nekoliko novih zabavnih i edukativnih prezentacija – na zrinjevcu kratki tečaj joge, pa kratka predavanja iz francuskog i engleskog jezika.

Tu se uključila i udruga „DLAN“ sa izazovnom radionicom upoznavanja i komuniciranja na znakovnom jeziku, pod nazivom: Odmorište za jezik. Voditelj je bio Lino Ujčić. Pobudila je veliki interes, naročito stranaca i djece. Bilo je nespretnosti, nesnalažljivosti, ali i puno radosti i smijeha.

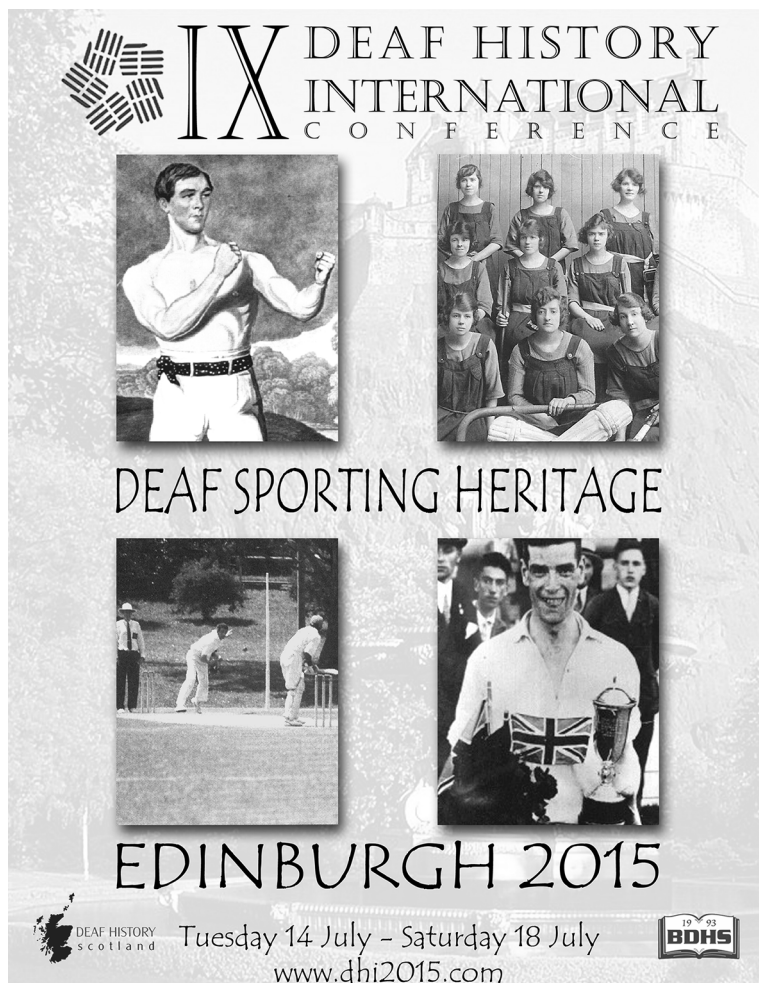
Veliki interes su pobudili penjači, tako da su mnogi posjetitelji iskušavali svoje penjačke sposobnosti, uz vodstvo profesionalnih alpinista. Kao najava eurobasketa upriličen je uspješno i košarkaški turnir, a mnogi su uživali i u utrka-ma smetlara u trokolicama.

Uglavnom ovogodišnji festival je zaista obilovao bezbrojnim događanjima i svi su posjetitelji zaista uživali.

Lino Ujčić

IX. MEĐUNARODNI KONGRES O POVIJESTI GLUHIH „SPORTSKA BAŠTINA GLUHIH“

Naši članovi Udruge „Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih – DLAN“ Angel Naumovski i Lino Ujčić sudjelovali su na 9.Međunarodnom kongresu o povijesti gluhih koji se od 14.srpnja do 18. srpnja 2015. godine održava u Edinburghu (Škotska).

Glavni cilj našeg sudjelovanja bio je promocija kulture Gluhih Hrvatske i predstavljanje, te upoznavanje sudionika kongresa sa poznatom gluhom osobom- sportaš Damir Desnica, koji je prepoznat i uvršten u program kongresa.

Važno nam je bilo i skupljanje iskustva i upoznavanje iz prve ruke tradicije i iskustva kulture i umjetnosti gluhih Europe i svijeta, te saznanja o sportskoj baštini gluhih.

Putovali smo avionom preko Amsterdama i stigli u kišom okupan glavni grad, blizu sjevernog mora – Edinburgh.

Zahvaljujući svojim spektakularnim stijenama, rustikalnoj gradnji i golemoj zbirci srednjovjekovne i klasicističke arhitekture, uključujući i brojne kamene ukrase, često se smatra jednim od najslikovitijih gradova Europe. Škoti ga još nazivaju Auld Reekie, Edina, Athens Of

The North i Britain's Other Eye.

Na kongresu je sudjelovalo 36 sudionika iz 12 zemalja (Velika Britanija, Norveška, Škotska, Australija, Belgija, Nizozemska, Švedska, Njemačka, Japan, Kanada i mi iz Hrvatske). Glavna tema ovogodišnjeg kongresa bila je: Sportska baština Gluhih koja se svakodnevno prezentirala u raznim i svakovrsnim predavanjima pod nizom podtema.

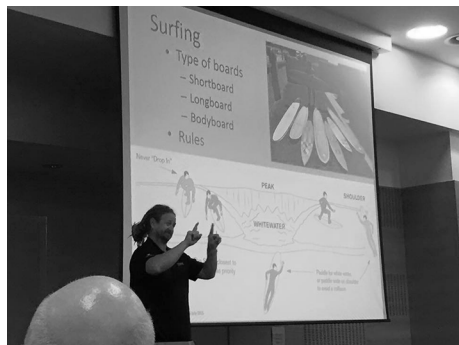
Prva tema bila je: Razvoj sportskih organizacija Gluhih

Australski gluhi imaju dugu tradiciju natjecanja u raznim sportovima tako je gluhi tim 1916. postao državni prvak u Lacrosse-u. Već 1902.godine osnovan je golf klub gluhih i imali su velike uspjehe u prvoj polovici 20 stoljeća. Nordijski športski savez gluhih osnovan je pak 1912.godine.

Gospođa Kim Beasley iz Australije je istaknula kako sport

igra važnu ulogu u životu gluhih jer potiče društvenu interakciju.

Gospodin Chris Levitzke-Gray je pak istaknuo kako je u Australiji i surfanje jako atraktivno za gluhe osobe i privlači gluhe surfere iz cijelog svijeta, te se svjetsko prvenstvo gluhih održava svake dvije godine.

Chris Levitzke-Gray

Izlagači iz Nizozemske su nas upoznali sa prvim nogometnim klubom gluhih koji je osnovan 1912. godine i to je unijelo živost u populaciju gluhih.

Druga tema: Sportska dostignuća gluhih

Norveška nam je predstavila Carla Wernera (1854 – 1903.) vrsnog klizača, koje je umijeće svog klizanja pokazivao diljem Europe, a uz svoj posao uspio se baviti i trčanjem.

Australija je predstavila svog prvog gluhog nautičara – Gerry Hughes koji je uspio oploviti svijet kroz pet rtova: Rt dobre nade, Cape Leeuwin, Cape Horna, Jugoistočne rta Tasmanije i South West Cape na jugu Stewart otočiću / Rakiura. Istaknulisuisvepreprekei probleme koje je morao svladati – tehničke kvarove i zastrašujuća prevrtanja.

Mi smo prezentirali život i uspješnu karijeru Damira Desn-

ice – profesionalnog nogometaša. Damir Desnica nogometnu karijeru započeo je u Rijeci, te je igrao na poziciji lijevog krila. Bio je jedan od ključnih igrača momčadi Rijeke koja je dva puta osvajala Kup maršala Tita, 1978. i 1979., te koja je igrala u četvrtfinalu Kupa pobjednika kupova, 1980. godine.

Njegove odlične igre i snalaženje na terenu bile su posebno dobre s obzirom na to da je gluh. Damir je u HNK Rijeci nosio broj 11, te je zabio 55 pogodaka u 265 utakmica.

Angel Naumovski

Između 1981. i 1985. godine Rijeke je igrala s formacijom 4-3-3, te je tada Damir igrao kao napadač. Desnica je, osim za Rijeku, igrao nekoliko sezona za belgijski Kortrijk, te jednu sezonu za Pazinku.

Saznali smo da se od 1946 godine svake godine u Japanu održava nacionalni sportski festival na kojem sudjeluju gluhi i čujuć sportaši. Predstavnici Kanade su nam predstavili veliki doprinos gluhih hokejaša za osnivanje Campa za mlade gluhe u Kanadi.

Treća tema: Politika i gluhi sportaši

Predstavnik Velike Britanije je istaknuo veliki problem marginaliziranja i na neki način omalvažavanja. Jer jedino su gluhi izdvojeni iz paraolimpijada i organiziraju odvojeno olimpijske igre gluhih.

Naveden je još jedan problem i opet je riječ o Velikoj Britaniji kad je došlo do nesuglasica između regionalne sportske Udruge Gluhih i Nacionalnog sportskog saveza gluhih što je dovelo do niza pravnih bitaka oko statusa gluhih sportaša, pa čak i do izbacivanja članova regionalne udruge sa natjecanja.

Iz Velike Britanije je i informacija kako se međunarodni sportski komitet gluhih povukao sa međunarodnog paraolimpijskog odbora 1995. što jako negativno djeluje na status i uspješnost i prezentaciju svih gluhih sportaša. Potaknuli su nas na razmišljanje i ponovno preispitivanje tih odluka i inicijativa.

Predstavnik iz Australije nas je upoznao sa problemom političkog utjecaja na sportske organizacije gluhih što je u većoj mjeri prisutno od 1930. godine kad je sve započelo. Istaknuo je važnost povezivanja gluhih kroz sport.

Tema: Snimanje i filmovi o gluhim sportašima

Predstavnici iz Velike Britanije su istakli vrijednost jednog uzbudljivog projekta britanske udruge gluhih koji su napravili zbirku filmskih žurnala iz 1930. godine na znakovnom jeziku i sad rade kako bi ta kolekcija bila dostupna svima.

Iz Kanade su nam prikazali arhivske snimke i jedan nagrađivani kratki insert iz filma Planet gluhih svijet sporta, o postignućima gluhih osoba u sportu.

U produkciji škotskog vijeća za gluhoću (scod) 2009. izrađen je DVD o škotskim gluhim sportskim entuzijastima i sportskim uspjesima, uspom-enama, pa su nam ga predstavili.

Tema: Sport Gluhih tijekom rata

Tijekom dva svjetska rata gluhi su nailazi na razne prepreke – uz nedostatak sportske odjeće i opreme tu su bili i ratni sukobi, bombaški napadi, ali sportske strasti i bavljenje nogometom, tenisom i badmintonom nisu nestali ni prestali.

Predstavnik iz Njemačke se nadovezao na to i rekao kako su za vrijeme nacizma radili sportski klubovi i tako njegovali kako socijalne kontakte ali i kulturu guhих općenito. Dok su gluhi Židovi i u Njemačkoj i u istočnoj Europi trpili isključenje.

Tema: Uloga sporta u obrazovanju Gluhih

Predstavnica iz SAD-a upoznala nas je sa uzorom mladih gluhih sportašica – Ruth Mae Taubert Seeger koja je zaslužna za otvaranje sportskih programa u Teksaškoj školi za gluhe. Ona je i sudionica Olimpijskih igara gluhih 1957.godine. Poznata je i njena formula znoj + žrtva = uspjeh.

I još je jedna važna ličnost iz Amerike zaslužna za reformu školskog sustava a to je Horace Mann. On je je zapravo utro put za razvoj natjecateljskog sporta u američkim školama za gluhe.

Inzistirao je i na uvođenju tjelesnog vježbanja za promicanje zdravlja (1827.godine), kad je radio kao državni tajnik za odgoj i obrazovanje.

Angel i Lino sa organizatorom Johnom Hay

U pauzama između predavanja ili na kraju dana bilo je vrijeme za istraživanje, posjete, izlete. Edinburgh je baš grad koji vapi da bude istražen pješice - uske uličice, pasaži i stepenice te skrivena crkvena dvorišta na svakom koraku će vas odvlačiti s glavnih ulica.

Jedno od najljepših brda je Calton Hill, smješten u istočnom dijelu grada. Do njegova vrha vodi nekoliko lijepo uređenih šetnica, a na više mjesta nalaze se klupe i table koje objašnjavaju što vam se sve nalazi na vidiku. Calton Hill kra-

si nekoliko spomenika: National Monument iz 1812. godine, kojim se odaje počast poginulima u Napoleonovim ratovima, Dugald Stewart Monument, sagrađen u čast škotskom filozofu Dugaldu Stewartu te Nelson's Monument za koji je preporučljivo popeti se na sam njegov vrh. Naime, s njega se pruža stvarno impresivan pogled na Calton Hill observatorij u podnožju, Princess Street, Edinburški dvorac, luke u daljini, Parlament, Holyroodhouse i Arthur's Seat.

Stari Grad (Old Town) u Edinburghu je sačuvao srednjovjekovni plan i mnoge građevine iz vremena reformacije. Glavna mu je ulica Royal Mile koja se proteže od Edinburškog dvorca (Edinburgh Castle izgrađen na stijeni ugaslog vulkana) prema dole kroz malene ulice, dok se na velikim trgovima nalaze najznačajnije građevine kao što su: Katedrala sv. Gilesa i Palača suda. Novi grad (New Town) je izgrađen u 18. st. sredinom 19. st. u ovoj četvrti je izgrađena Škotska nacionalna galerija i Kraljevska škotska akademija iznad nasipa

Škotska narodna nošnja (Kilt)

negdašnjeg močvarnog kanala. Kroz Princess Street Gardens došetali smo do najpoznatije škotske znamenitosti – Edinburškog dvorca. Ponosno se uzdiže na brdu iznad grada, koje je nastalo vulkanskom aktivnošću, pa zbog tamnih, gotovo crnih stijena, dvorac djeluje još moćnije i mističnije. Kroz povijest, tijekom izmjenjivanja engleske i škotske vlasti, dijelovi dvorca su rušeni, obnavljani i nadograđivani

Dvorac je služio kao kraljevska rezidencija sve do 17. stoljeća i ujedinjenja engleske i škotske krune. U kraljevskoj palači može se vidjeti žezlo, mač i kruna kojom su krunjeni škotski kraljevi, u velikoj dvorani nalazi se očuvan srednjovjekovni krov, a na zidinama dvorca je 550 godina star top

Mons Meg. U dvorcu se nalazi i top koji puca svaki dan u 13 sati osim nedjelje, Velikog petka i Božića.

U podnožju dvorca često se održavaju koncerti. U kolovozu se, u sklopu Edinburškog festivala, tradicionalno odvija i poznati vojni spektakl Edinburgh Military Tattoo, s mnogobrojnim nastupima vojnih orkestara, marševima i plesom, kao i izvedbama vojnih pjesama i nacionalnih himni, pucanjem te veličanstvenim vatrometom.

Edinburški festival je više od festivala. To je internacionalni festival, koji vam nudi razne umjetničke nastupe (klasična glazba, opera, balet, drama).

U vrijeme Fringe festivala, su zastupljeni komični nastupi, drame i umjetnički performansi.

Royal Mile ili Kraljevska milja, povijesna je ulica koja se proteže od Edinburškog dvorca do Holyroodhousea i odlično je mjesto

za kupovinu suvenira. Kilt je najprepoznatljiviji škotski brend, njihova nacionalna nošnja. Škoti ga vole nositi u svim prilikama i danas a posebno na sportskim i drugim događanjima.

Tu se nalazi i stara zgrada Parlamenta, a pri samom dnu Royal Milea naići ćete na novi Parlament. Kontroverzna high-tech zgrada Parlamenta otvorena je 2004. godine, dizajnirao ju je španjolski arhitekt Enric Miralles, a njezin izgled podsjeća na prevrnutu brodove.

Dok je neki smatraju najinovativnijom zgradom u Britaniji, priča se da je domaći baš i ne vole, jer se ne uklapa u izgled grada.

Popeli smo se i na Arthur's Seat, brdo u Holyrood Parku, gledali grad s 251 metra visine. Prema legendi, ovo se mjesto spominje kao jedna od mogućih lokacija

Klub „Deaf Action“

Najupečatljivije ipak od svega bilo je kad smo ušli u 180 godina star klub „Deaf Action“, vidjeli smo izložbu fotografije sportaša gluhih koji su se kroz povijest bavili nogometom, golfom, tenisom, ragbijem. Impozantne su dostojanstvene te prostorije gdje se gluhi druže, razgovaraju, imaju svoje sastanke.

Lino Ujčić

išljanja - razmišljanja - razmišljanja - razmišljanja - razmišljanja - razmišljanja - razmišljanja -

MEĐUNARODNI TJEDAN GLUHIH OSOBA I KNJIŽNICE

U povodu Međunarodnog tjedna gluhih osoba od 21. – 27. rujna 2015. godine knjižnice diljem Hrvatske bile su potaknute Hrvatskim knjižničarskim društvom (HKD) i matičnim knjižnicama da, u svjetlu nedavnog prihvatanja Zakona o hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije gluhih i gluhoslijepih osoba u Republici Hrvatskoj, raznim aktivnostima obilježe ovaj gluhim osobama iznimno važan tjedan.

Tako je u Gradskoj knjižnici Knjižnica grada Zagreba održan 12. okrugli stol za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama na temu „Knjižnične usluge i programi poticanja čitanja za osobe oštećena sluha“ u organizaciji HKD-ove Komisije za knjižnične usluge

za osobe s posebnim potrebama i Komisije za čitanje te Gradske knjižnice Knjižnica grada Zagreba.

21. - 27.
rujna 2015.

**Međunarodni
tjedan gluhih
osoba**

Cilj je ovog skupa bio prikazati specifične potrebe osoba oštećena sluha kao potencijalnih korisnika knjižnice te mogućnosti u planiranju i pripremanju knjižničnih programa i usluga kako bi se na taj način poboljšao njihov položaj

u društvu i kvaliteta života. Komunikacija s gluhimama zahtijeva dodatna znanja i vještine te strpljivost, ovisno o stupnju oštećenja sluha i dobi u kojoj je sluh oštećen.

S obzirom na to da se gluhoću naziva „nevidljivim hendikepom“ jer se samim promatranjem teško može utvrditi je li osoba gluha dok ne progovori, većina knjižnica nije posvetila dodatnu pozornost stvaranju, a niti pružanju usluga takvim osobama. Knjižnice kao kulturne i odgojno-obrazovne ustanove svoje bi usluge i aktivnosti trebale organizirati s ciljem integracije osoba

s invaliditetom, u ovom slučaju gluhih, putem ostvarivanja prava jednakosti i zaštite od diskriminacije te pravo na informacije svim društvenim skupinama. No, da bi to bilo ostvarivo, moraju se detaljno upoznati s njihovim potrebama i načinima komunikacije.

Službeno otvorenje skupa nakon pozdravnih govora uveličali su članovi Udruge Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura gluhih – DLAN izvedbom skeča „Tišina u čitaonici“.

Članovi DLAN-a i „Tišina u čitaonici“

Na samom skupu bilo je govora o usklađivanju terminologije za prikladno oslovljavanje osoba s invaliditetom jer diskriminacija započinje već u imenu kojom smo neke osobe označili manje vrijednom ne priznajući sposobnosti, želje i potrebe koje imaju poput svih nas, zakonskim i podzakonskim aktima, Nacionalnoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom, UN-ovoj Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom, Zakonu o hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije gluhih i

gluhoslijepih osoba u Republici Hrvatskoj, statističkim podacima, implementaciji dostupnih pomagala u javnim prostorima, IFLA-inim Smjernicama za knjižnične službe i usluge za gluhe te rezultatima istraživanja korisničkih potreba članova zajednice gluhih u Hrvatskoj i rezultatima istraživanja načina komunikacije djelatnika narodnih knjižnica u Hrvatskoj provedenog u županijskim matičnim knjižnicama tijekom ožujka 2013. godine.

Kako je skup bio međunarodnog

knjižnice Toulouse i Dragana Lujić iz Mariborske knjižnice. Predstavници mjerodavnih saveza, društava gluhih i nagluhih te gluhoslijepih osoba upoznali su sudionike skupa s teškoćama i problemima s kojima se susreću u svakodnevnom životu, istaknuli važnost hrvatskog znakovnog jezika kao sredstva identifikacije pripadnika zajednice gluhih, u ovom slučaju zajednice gluhih u Hrvatskoj, te njegove što šire uporabe u društvu.

Predstavници Odgojno-obrazovnog centra „Slava Raškaj“ i Poliklinike SUVAG predstavili su aktivnosti i projekte koje provode za djecu i mlade oštećena sluha. U drugom dijelu skupa knjižničari iz raznih dijelova Hrvatske predstavili su svoje knjižnice primjerima dobre prakse koju provode u radu s korisnicima oštećena sluha u suradnji s regionalnim savezima gluhih, odnosno gluhoslijepih osoba. Tijekom trajanja skupa u suradnji s Hrvatskim savezom gluhoslijepih osoba Dodir bile su osigurane dvije prevoditeljice hrvatskog znakovnog jezika te su tako izlaganja mogle pratiti i sve gluhe osobe koje su prisustvovalе skupu.

U pauzi između prvog i drugog dijela svečano je otvorena izložba

„Međunarodni tjedan gluhih osoba“ postavljena u auli Gradske knjižnice, a uzvanike je kratkim govorom na znakovnom jeziku pozdravila autorica izložbe Maela Rakočević Uvodić, diplomirana knjižničarka s odjela Mediateka Gradske knjižnice Knjižnica grada Zagreba. Cilj izložbe bio je, kroz zanimljive informacije otisnute na plakatima „Jeste li znali?“, „Uspješne (na)gluhe i gluhoslijepe osobe“ i „Gluhi u književnim djelima i filmskoj umjetnosti“ te izloženoj knjižničnoj građi, čujućim osobama približiti svijet Gluhih i naglasiti važnost hrvatskog znakovnog jezika u izjednačavanju mogućnosti i prava gluhih i gluhoslijepih os-

oba u svim područjima života.

Uz izložbu je otisnut i informativni materijal u obliku letaka s popratnim tekstom o važnosti obilježavanja Međunarodnog tjedna gluhih osoba te jednoručnom i dvoručnom abecedom. Izložbu je bilo moguće razgledati od 17. rujna do 12. listopada 2015. godine.

Po završetku izlaganja doneseni su zaključci da je potrebno osigurati ravnopravniji status korisnicima oštećena sluha i to kroz sustavnu edukaciju knjižničnog osoblja, korisnika knjižnice, ali i šire javnosti, pri oslovljavanju treba koristiti ispravnu terminologiju, nužno je ostvariti dugoročnu suradnju s mje-

rodavnim savezima i udrugama gluhih i nagluhih te gluhoslijepih osoba, sustavno nabavljati građu o gluhima i za gluhe te pripremati nove i prilagoditi postojeće knjižnične programe i usluge imajući na umu specifične komunikacijske potrebe gluhih i nagluhih odnosno gluhoslijepih osoba. Ovi bi zaključci trebali knjižnicama poslužiti kao smjernice za budući rad.

*Maela Rakočević Uvodić,
dipl. knjižničarka*

*Odjel Mediateka Gradske knjižnice
Knjižnice grada Zagreba
Starčevićev trg 4, Zagreb
maela.rakocevic@kgz.hr*

anja- događanja - događanja - događanja - događanja - događanja - događanja - događanja- događanja-do

MEĐUNARODNI TJEDAN GLUHIH / MEĐUNARODNI DAN GLUHIH

POVIJEST:

Svjetska federacija gluhih (WFD) započela je obilježavanje Međunarodnog dana gluhih još 1958. godine, a Međunarodni tjedan gluhih utemeljen je odlukom na II. Svjetskom kongresu gluhih u Zagrebu. Priznata od Ujedinjenih naroda (UN), kao i njihove organizacije, WFD blisko surađuje s UN-a i njegovim različitim agencijama u promicanju ljudskih prava gluhih osoba u skladu s načelima i ciljevima Povelje UN-a, Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima i drugim općim aktima i preporukama UN-a i njegovih specijaliziranih agencija.

Kada je potrebno, WFD primjenjuje posebne pravne ili upravne mjere kako bi osigurala gluhim osobama mogućnost da u svakoj zemlji imaju pravo na očuvanje vlastitog znakovnog jezika, svoje organizacije te kulturne i druge aktivnosti. Prioriteti za gluhe osobe u zemljama u razvoju su prava na znakovni jezik te ostva-

renje jednakih mogućnosti u svim sferama života, uključujući pristup obrazovanju i informacijama.

Svjetska federacija gluhih procjenjuje kako je u svijetu oko 70 milijuna gluhih osoba.

OPĆENITO:

Međunarodni tjedan (Dan) gluhih obilježava se u cijelom svijetu svake godine posljednjeg tjedna u rujnu.

Cilj obilježavanja Međunarodnog tjedna gluhih je podizanje svijesti javnosti o specifičnim problemima i potrebama gluhih osoba, što je jedna od temeljnih pretpostavki za poboljšanje njihova položaja u društvu i kvalitete života.

Posljedica senzibilizacije javnosti bila bi upoznavanje i pronalaženje načina za rješavanje te specifične problematike. Provedene aktivnosti rezultirat će i boljom educiranošću gluhih osoba o sredstvima koja su korisna za njihovu bolju i jednostavniju komunikaciju, čime

je omogućena integracija u širu društvenu zajednicu i poboljšana kvaliteta života te populacije.

Organizacije širom svijeta različitim aktivnostima i kampanjama nastoje privući pažnju javnosti na probleme s kojima se suočavaju gluhe osobe. Taj tjedan također podiže solidarnost među samim gluhim osobama i njihovim pomagačima te se koriste za stimuliranje većih napora u promicanju prava gluhih osoba širom svijeta na boljem obrazovanju i većem zapošljavanju.

SADAŠNJOST:

Ove godine se Međunarodni tjedan gluhih u cijelom svijetu obilježava pod motom: «UZ PRAVO NA ZNAKOVNI JEZIK, NAŠA DJECA MOGU!» U Hrvatskoj je oko 13.000 gluhih

i nagluhih osoba te još njih 1400 gluhoslijepih, koji imaju kombinaciju znatnog oštećenja i sluha i vida. 10. srpnja 2015., Hrvatski je sabor jednoglasno prihvatio Konačni prijedlog zakona o hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije gluhih i gluho slijepih osoba u Republici Hrvatskoj, predlagatelja Ministarstva socijalne politike i mladih RH.

Zakonom se propisuje pravo gluhih i gluho slijepih osoba te drugih osoba s komunikacijskim teškoćama na korištenje, informiranje i obrazovanje na hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije u skladu s njihovim individualnim potrebama.

Taj Zakon je velik korak za gluho i gluho slijepu populaciju, za poštivanje njihovih prava na najbolji izbor sustava komunikacije (koji je temeljen na hrvatskom znakovnom jeziku – to može biti simultano znakovno-govorna komunikacija, ručna abeceda, titlovanje ili daktilografija, čitanje govora s lica i usana, pisanje po dlanu ili tehničko pomagalo). Sukladno trendu inkluzije djece s teškoćama u razvoju u redovni obrazovni sustav te Zakonu o hrvatskom znakovnom jeziku, u Hrvatskoj sve više gluhe djece pohađa redovnu nastavu uz podršku komunikacijskog posrednika.

DOGAĐANJA:

Obilježavanje Međunarodnog dana gluhih pod pokroviteljstvom predsjednika Gradske skupštine Grada Zagreba, bilo je održano u subotu, 26. rujna 2015. na Cvjetnom trgu od 11 do 13 sati. Tom prigodom Savez gluhih i nagluhih osoba Grada Zagreba predstavio

je svoj rad, okupio predstavnike udruga osoba s invaliditetom te predstavnike gradskih i državnih upravnih tijela, a sve kako bi ih upoznali sa Zakonom o hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije gluhih i gluho slijepih osoba u Republici Hrvatskoj, kao i obvezama provođenja Zakona. Također, upoznao i upozorio je na povećani broj starijih gluhih osoba kojima je potrebna kvalitetna i organizirana skrb.

Sutradan, 27. rujna održana je proslava Međunarodnog dana gluhih, odnosno svečano slavlje i zatvaranje tjedna obilježavanja Dana gluhih. Bio je organiziran tradicionalan ručak za sve članove Saveza gluhih i nagluhih Zagreba u Gradu Mladih, Aleja hrvatske mladeži bb.

Predsjednik HSGN Andrija Halec i predsjednica Saveza Zagreba Katica Tonković su okupljenim članovima zaželjeli dobrodošlicu s dobrim i pozitivnim vijestima: konačno prihvaćanje Zakona o hrvatskom znakovnom jeziku (od srpnja ove godine), kao i prihvaćanje izmijenjene Uredbe o metodologijama vještačenja Vlade RH – u smislu 100% tjelesnog oštećenja umjesto 70% (od siječnja ove godine).

Druženje starih i mladih članova je trajalo od 10 do 18 sati. Oni su osim druženja uživali i u zanimljivoj i duhovitoj predstavi - skeč «Tišina u kafiću» koju su prikazali glumci Udruge « Kazalište, vizualna umjetnost i kultura Gluhih – DLAN»: Iva Vrbos, Lino Ujčić i Mingsheng Pi. Stari poznati pantomimičar Viktor Paris, Iz Saveza gluhih predstavio se pantomimom, koja je nas sve oduševila.

Članovi DLAN-a i „Tišina u kafiću“

Što je interesantno, na tu proslavu u Grad mladih je došlo puno starih poštovanih gluhih ljudi koji su držali stupove stvaranja kluba gluhih i nagluhih Zagreba. Bilo je zanimljivo slušati njihove priče, njihova iskustva i dugogodišnju borbu za prava gluhih osoba. Zašto kad se slave neke godišnjice, priznanja za rad dobivaju samo ljudi koji se bave gluhim? Zašto se ne oda priznanje radu gluhog člana? Ima u nas mnogo samozatajnih gluhih članova koji godinama rade ne očekujući ništa, rade za svoje gluhe, rade jer to

vole. Zašto se takvim ljudima ne oda javno priznanje? I to na proslavi Međunarodnog dana gluhih!

Viktor Paris

Nadajmo se da će u budućnosti biti sve bolje, bolje za sve nas članove zajednice gluhih i nagluhih. Unatoč nekim pozitivnim

pomacima za poboljšanje položaja gluhih i nagluhih u društvu i kvalitete života (od 2014. prema Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom – neke firme zapošljavaju gluhe osobe), neka se mladi gluhi i nagluhi i nadalje što više angažiraju na putu prema boljitku za tu zajednicu i za promicanje većih i boljih prava.

Neka ti mladi budu ustrajni u nastojanju što više senzibilizirati javnost i nadležne institucije za probleme s kojima se oni i nadalje suočavaju, a to su: predrasude društva o gluhim - nesposobnost, nemogućnost komunikacije; uskraćivanje informacija, neadekvatan odabir zanimanja, tvrda mentalna barijera u glavama poslodavaca za prihvrat gluhe osobe na radno mjesto, nezaposlenost.

I da šira senzibilizirana javnost prepoznaje njihove potrebe za: adekvatno obrazovanje, jednakost i ravnopravnost u svim sferama života, podršku komunikacijskog posrednika u važnim situacijama i organiziran smještaj starijih gluhih u umirovljeničke domove.

**Istu bitku u oblacima
gluhi će doživjeti kao munju,
a slijepi kao grmljavinu.**

George Santayana

**Ne učimo iz vlastitog iskustva,
već iz vlastite sposobnosti
da ga doživimo.**

Buddha

Ružica Kežman, prof

zo

zo

Karikature: Zlatko Orct

XVII SVJETSKI KONGRES GLUHIH „JAČANJE LJUDSKE RAZNOLIKOSTI“

Ove se godine Svjetski kongres Gluhih održavao u Istanbulu, u Turskoj, od 28.srpnja do 2.kolovoza. Glavna tema XVII svjetskog kongresa (WFD) bila je „Jačanje ljudske raznolikosti“ a sve s ciljem da se gluhe osobe prepoznaju kao dio ljudske raznolikosti, u svakoj zajednici gluhih u svijetu i dalje vezanih za znakovni jezik Gluhih, obrazovanje, zapošljavanje, vezanih za pristupačnost novim tehnologijama, zdravlju i bioteci.

Na kongresu je prisustvovalo 1400 ljudi iz 94 različitih zemalja, te iz Udruge „Kazalište, vizualne umjetnosti i kulture Gluhih – DLAN“ (Hrvatska) Lino Ujčić, zahvaljujući Ministarstvu kulture i Gradskom uredu za obrazovanje kulture i šport, koji su pokrili sve troškove boravka u Istanbulu.

Svoje prezentacije iznijelo je 110 međunarodnih govornika, a konferencija je prevedena na 45 regionalnih znakovnih jezika.

Kroz predavanja i prezentacije

došli smo do novih spoznaja, a iskustava i zaključaka:

1. Sve gluhe i nagluhe osobe su ohrabrene i potaknute da se zalažu za sebe i svoje zajednice u vezi traženja svojih prava, prava na raznolikost.

2. Raditi na partnerstvu gluhih i čujućih i truditi se da se glas gluhih čuje, te da zajedno rade na rješavanju problema u društvu.

3. Treba raditi na promicanju uporabe video usluga i titlovanja širom svijeta kako bi bio bolji pristup informacijama i savjetima, a naročito u zemljama u razvoju. Upoznati smo sa suvremenom tehnologijom – 3D dizajn i kako se uređuju video/web stranice koje bi trebale biti dostupnije gluhim i nagluhim osobama.

4. Saznali smo kako je Udruga Gluhih Velike Britanije donirala 2000 funti Udruzi gluhih Nepala potrebnih za školu gluhih. Ujedno je predstavljen predsjednik Udruge Gluhih Nepala.

5. Uprkos svojim političkim razlikama ove godine Svjetskom kongresu su prisustvovali prvi put predstavnici Udruga Gluhih iz Sjeverne i iz Južne Koreje. Bilo je lijepo vidjeti njihov zagrljaj na predstavljanju.

6. Predstavnici Velike Britanije iznijeli su neka pozitivna iskustva iz prakse – uključanje psihologa u rad s gluhom djecom i roditeljima, te rad na osnaživanju mladih gluhih.

Svjetski kongres se održava svake četiri godine i između dva ponuđena organizatora (Pariz i Hong Kong) za sljedeće održavanje kongresa izabran je Pariz i to 2019.godine.

Svi smo različiti i to je bogatstvo ovog svijeta. Svi se moramo truditi da budemo autentični, jedinstveni, da učimo o potrebama drugih i da zadovoljavamo svoje potrebe na pravi i iskreni način u suradnji s drugima i poštivanju drugih i drugačijih i bogate raznolikosti, ljudi ovog svijeta.

Povijest zajednice Gluhih u Turskoj

Turski znakovni jezik ima dugu povijest, datira još iz Otomanskog razdoblja. 1902.godine osnovana je škola za gluhe. Nastava se održavala na znakovnom jeziku. 1953. Ministarstvo prosvjete Nove Turske Republike zabranio je uporabu znakovnog jezika u školama za gluhe, a promovirao je oralno obrazovanje. Tu metodu je promovirao njemački akademik smatrajući da bi učenje znakovnog jezika usporilo učenje oralnog jezika. 1964. Turski Savez Gluhih osniva federaciju klubova Gluhih koji promiču komunikaciju

između gluhih i čujućih u Turskoj. Prema izvještavaju iz 1998 smatra se da u Turskoj živi 400 000 gluhih osoba, od toga 120 000 djece, a tek je 7000 upisano u školu. U Turskoj danas nepostoji ni rječnik ni gramatika nego Ministarstvo obrazovanja ima tek priručnik za gluhe koji se rijetko koristi u obrazovanju Gluhih u Turskoj

Colin Allen

Moji doživljaji van kongresa....

Istanbul prirodna vrata između Europe i Azije, sa svojom raskošnom kulturnom ostavštinom, svakoga fasciniira. Ovaj sjajni grad, podignut je na mjestu gdje se i susreću istok i zapad, uobličile

su ga 4 snažne civilizacije: grčka, rimska, bizantska i osmanlijska.

Kroz svoju povijest ponosito je nosio imena: Bizantion, Novi Rim, Konstantinopol, Carigrad i Istanbul. Danas je Istanbul velegrad, prava košnica sa preko 14 milijuna stanovnika koji žive i rade na 2 kontinenta, izvlačeći ono najbolje iz oba svijeta. Novo i staro, Orijent i Europa, islam i kršćanstvo, nigdje ih nećete naći ovako isprepletane i neraskidivo povezane kao u Istanbulu.

Vožnja do centra grada je dugo trajala. Na ulicama ogroman broj vozila, svih vrsta i starosti. Kažu da ima oko 2 milijuna auta registriranih u Istanbulu (tablice s oznakom 34). Činilo se da su svi istovremeno u pogonu. Njihov promet me najviše iznenadio – nepregledne guste kolone teku ulicama, nikad da se umore, da zastanu na tren. Ne možete shvatiti po kakvim pravilima oni voze, jer pravilo je – da nema pravila.

Uzalud sam očekivao da se netko smiluje i upali žmigavac, da neko postupi po propisima. Ne, svi se istovremeno kreću, ubacuju bez reda, nema voznih traka, nema poštivanja prednosti. Važi zakon

vještijeg. Usto pješaci se kreću kako kome padne na pamet, čak se ni ne osvrću prema vozilima.

A o semaforima da ne govorim. Oni su tu samo zbog vozača. Koliko puta sam zažmirio očekujući ono najgore. Svi idu kaotično, ali u tom kaosu vlada savršeni sklad i maksimalna tolerancija. Nigdje nismo vidjeli nijedan udes, čak ni mali. Mislim da bi naši vozači u Istanbulu mogli puno toga naučiti. Začudio me ogroman broj ljudi na ulicama, kao da je svih 14 milijuna (ili zvaničnih nekad 12,5 milijuna) odjednom izašlo i hoda po gradu.

Na sve strane beskrajne rijeke ljudi, kao košnica. Pa zar nitko ne ostaje kod kuće? Kasnije sam saznao da ima veliki broj onih koji ne izlaze iz svojih kuća, ili to čine vrlo rijetko. Jer tako nalaže tradicija. Čak ih ima puno koji more nisu vidjeli nikad u životu, a oduvijek žive u ovom gradu. A mora barem imaju na pretek – Crno more, Mramorno more, povezuje ih morski prolaz Bospor. A u blizini je i Egejsko more. U kopno se duboko uvukao zaljev Zlatni rog.

Sultanahmet mejdan je mjesto gdje turiste prvo vode. Tu su na jednom mjestu okupljeni najznačajniji spomenici povijesti: fascinantna Aja Sofija, nekadašnja bizantska crkva, još iz vremena kad se grad zvao Konstantinopolis, ili Carigrad. Po dolasku Turaka pretvorena u džamiju, a Kemal paša Atatürk je pretvorio u spomen-muzej.

Zatim tajnovita Plava džamija (Sultanahmet camii), iz 17. vijeka, jedina džamija u Turskoj sa 6 minareta. Ime dobila po brojnim ukrasima od plavog porculana. Tu

Bosporski most

je i Hipodrom, nekad služio za utrke konja i kočija, sad na njemu 3 lijepa obeliska i 'Njemačka česma', poklon Nijemaca. Nedaleko je 'Bazilika Cisterna', najfascinantnija od svih stotinjak preostalih cisterni iz Konstantinova doba. Tu je James Bond izvodio svoje filmske vratolomije.

S druge strane mejdana, tik uz samo more, ali naravno ograđena visokim zaštitnim zidom, proteže se Topkapi palača. Izgradio ju je sultan Mehmet osvajač u 15.vijeku, danas je poznati muzej, pod UNESCO zaštitom. Tu je bilo sjedište Otomanskog carstva i sultana, preko 400 godina.

Turistima se pokazuje još jedan fascinantant objekat, meni najljepši – Dolmabahçe palača. Iznutra

predivna, ali još su joj ljepši vrtovi. I romantične kapije kroz koje se iz vrtova izlazi na šetnicu uz more. Morate zastati i osjetiti svu čaroliju tog mjesta, pogledati na Bospor i Aziju na drugoj strani, te se zapitati kako su živjeli sultan i njegova brojna obitelj. Jesu li znali uživati u tim blagodatima, ili su nekima pogledi ostali zarobljeni iza kamenih zidova? Dan se bližio kraju kad sam se u popeo na Galata kulu. Jedva se provlačeći pored brojnih znatiželjnika na vrhu, oteo se uzdah divljenja pri pogledu na nepregledni grad. Jedva sam napravio nekoliko snimaka, a već su se upalila sva svjetla velegrada.

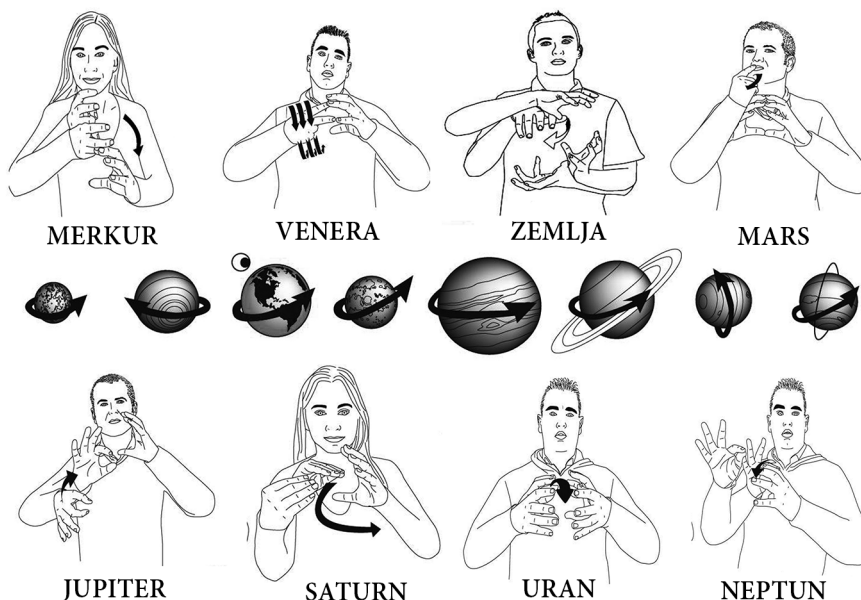
Grb Istanbul

Bila je to rijetko viđena čarolija. Simbioza kopna i Mramornog mora, Bosporskog prolaza te uvale Zlatni rog. Prisustvo dva kontinenta koja povezuje isti grad, pogled je koji se ne zaboravlja.

Vjerojatno je zato Istanbul i izabran za održavanje kongresa - tu smo se uvjerali kako nas raznolikost i razdvaja i spaja. Na nama je da to uskladimo i raznolikost i jedinstvenost... poput Istanbula.

Lino Ujčić

Međunarodni znakovni jezik na 8 planeta

FESTIVAL JEDNAKIH MOGUĆNOSTI

Festival jednakih mogućnosti ta tradicionalna međunarodna manifestacija urbane kulture čiji program izvode osobe s invaliditetom i drugi glazbeno – scenski i likovni umjetni održala se ove godine od 26. – 28. lipnja 2015.

Festival pozitivno utječe na razvoj društvene svijesti o invaliditetu, kojeg mnogi izjednačavaju s nesposobnošću, što je pogrešno. Organizator i ovog četrnaestog po redu je Društvo tjelesnih invalida u Zagrebu uz potporu Vlade Republike Hrvatske, grada Zagreba i Turističke zajednice grada Zagreba.

Na festivalu je nastupio oko 900 izvođača iz zemlje i inozemstva, od toga 600 osoba s invaliditetom, a u organizacijskom timu radilo je oko 20 stručnjaka i oko

130 volontera, uglavnom studenata koji družeći se sa invalidima stječu dragocjena iskustva u timskom radu i specijalnoj komunikaciji s osobama raznoraznih tjelesnih i osjetilnih oštećenja, te umanjjenih mentalnih sposobnosti.

Glazbeno – scenski program festivala bio je prezentiran kao niz dramskih, plesnih i glazbenih točaka koje su naizmjenično izvodile osobe s invalidnošću. Likovni dio festivala posvećen je skupnoj izložbi likovnih radova, koje je izradilo oko šezdeset autora različitih umjetničkih izričaja. Tu je bilo pravo malo bogatstvo stilskih, tematskih i izričajnih mogućnosti.

Zanimljiv je bio edukacijsko-rekreativni program gdje su se posjetitelji javne osobe i si zainteresirani građani mogli okušati u kretanju pomoću invalidskih kolica i orijentaciji u prostoru pomoću bijelog štapa. Na festivalu su uspješno sudjelovali i članovi Udruga „Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih – DLAN“ Verona Lisak Brkičić, Eleonora Apostolova, Lino Ujčić te Mingsheng Pi prezentirajući svoje likovne radove i neobične umjetničke kreacije, te nakit. Svojom su prezen-

tacijom izazvali pažnju i interes.

Festival je opet potvrdio kako je dobro uživati u bogatstvu različitosti i kad je svima pružena mogućnost da iskušavaju svoju kreativnost te tako obogaćujemo jedni druge lijepim doživljajima na polju scenske, likovne i filmske umjetnosti.

Lino Ujčić

IZLOŽBA ZA TJEDAN GLUHIH U NACIONALNOJ I SVEUČILIŠNOJ KNJIŽNICI

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu organizirala je povodom Tjedna gluhih osoba (21. – 27. Rujna 2015.) i Međunarodnog dana gluhih osoba (26. rujna 2015.) izložbu pod nazivom „Glasovi umjetnosti“.

Izložbu je organizirala skupina djelatnika NSK, Charlotte Frank (Grafička zbirka), Dunja Marija Gabriel Tomašković (koordinatorka), Dobrila Zvonarek (odnosi s javnošću), kao i same osobe oštećena sluha – Iva Plejić Brnčić (Periodika), Robert Ravnić (Retrospektivna građa), te potpisnica redaka – poznatija kao „Vaša Petra“ (Bibliografija Croatica).

Umjetnici koji su nastupali su svi oštećenog sluha i to su: Vanja Jović, akademska grafičarka (grafike), Robert Ravnić, dipl. sociolog i bibliotekar (fotografije), i Mirela Mateljak, akademska slikarica (slike).

Osim grafika Vanje Jović, bile su predstavljene i edukacijske slikovnice „Adam i Eva“, na temu problematike djece i socijalizacije osoba s oštećenjem sluha. Robert se dugi godina bavi fotografijom i nositelj je mnogih nagrada, radi već 20 godina u NSK.

Mirela je restauratorica slika pri restauratorskom zavodu.

Više o autorima možete pročitati iz njihovih životopisa. Izložba je jednim dijelom bila posvećena našoj najpoznatijoj gluhoj slikarici Slavi Raškaj (1877.-1906.), kao i publikacije i katalozi u fondu NSK (Grafička zbirka).

Također su predstavljeni svi časopisi iz Hrvatske koje uređuju gluhi u fondu NSK (također i „Pljesak jedne ruke“).

Na žalost izložba je bila vrlo malo posjećena sa strane samih gluhih

Glasovi umjetnosti

osoba, osim djelatnika NSK, i organizacijskog i autorskog tima, aula NSK je bila pristojno posjećena. No osjećala se nekakva praznina, recimo rezignacija, jer se zapravo i nije očekivalo od gluhih osim od Saveza gluhih Zagreba, koja da masovno dođu na otvorenje, makar na razgledavanje izložbe.

Meni je to bilo prvo i jako lijepo iskustvo da sam sa kolegama na trenutak „izašla iz sjene“, i bila dijelom jednog lijepog događaja posvećenog Tjednu i Danu gluhih osoba 2015.

Vaša Petra

PROSLAVA MEĐUNARODNOG TJEDNA GLUHIH U PULI

Na poziv Udruge gluhih i nagluhih Istarske županije udruga „Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih – DLAN“ gostovala je sa dvije kratke predstave u Puli obilježavajući na taj način „Dan gluhih“ – 3.10.2015

Predstave „Auto škola za gluhe i „Tišina u kafiću“ izveli su glumci: Iva Vrbos, Branka Rešetar, Mingsheng Pi i Lino Ujčić. Publika je bila oduševljena, uživali su svi.

Bio je to dan za pamćenje. Još dugo poslije predstave i dlanovci i gluhi iz Istre družili su se razmjenjujući razna iskustva i dijeleći zajedno humor i smijeh kao osvrt na odgledane predstave.

Lino Ujčić

ljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivi

„ČUDA“ NAPREDNE TEHNOLOGIJE

Unatoč tome što je viđeno i napisano o istraživačkim projektima, o zanimljivim izumima inovatora - rukavice, interesantno je pratiti u svijetu povijest napredne tehnologije, informatike i te slične projekte (od 1977. do danas, od žičane rukavice preko magične rukavice i video uređaja do Toshibaog androida).

Ta magična – čudesna – pametna rukavica nudi praktično rješenje problema i olakšat će komunikaciju između gluhih osoba i osoba koje ne znaju znakovni jezik. Nekoliko inovatora u svijetu radi na sličnim projektima, ali nije razvidno da se koriste te rukavice, tj.

da li su te rukavice dostupne širem tržištu.

Osim rukavice još neobično otkriće od 2012. g. Gadget – prototip video uređaja koji prevodi znakovni jezik gluhih u zvučni govor i obrnuto. Od 2014. Aiko - Toshiba android koji komunicira znakovnim jezikom. Taj android bi trebao kroz 5 godina stići na tržište kao pravi komunikacijski android.

Ujedno i isprika zbog riječi nijemi, gluhonijemi.... napisane su tako u informativnim vijestima, uz želju da se ne mijenja tekst. Unaprijed isto isprika u slučaju propusta da su neki ovi izumi možda

dostupni tržištu i da njih koristi zajednica gluhih i čujuća populacija.

ŽIČANA RUKAVICA – datira od 1977., SAD - doživjela razne promjene, izmjene, poboljšanja Žičana rukavica (engl. "Wired Glove" ili "Dana glove" ili "Cyberglove") je ulazni uređaj namijenjen interakciji čovjek - računar, nosi se kao prava rukavica. Razne senzorske tehnologije su korištene da uhvate fizičke podatke kao što je savijanje prstiju. Obično su detektori pokreta, kao

što su magnetic tracking device i inertial tracking device, prikazani da hvataju globalne podatke pozicije/rotacije rukavice. Potom ove pokrete interpretira softver koji dolazi uz rukavicu i svaki pokret može da označava više stvari. Pokreti se potom mogu kategorizirati u korisne informacije kao što su znakovni jezik ili druge simboličke funkcije. Skupe žičane rukavice mogu pružiti haptik odziv koji je simulacija dodira.

Ovo omogućava da žičana rukavica bude korištena kao izlazni uređaj. Ove rukavice su bile veoma skupe, a senzor koji prati savijanje prstiju i uređaji za praćenje su morali posebno da se kupe. Ove rukavice se obično koriste za projekte vezane za virtualnu stvarnost.

žičana rukavica korištena kao miš

Prepoznavanje pokreta je tema u informatici i prepoznavanju govora sa ciljem interpretiranja ljudskih pokreta pomoću matematičkih algoritama. Ovi pokreti su obično vezani za pomicanje bilo kojeg dijela tijela i stanja u kojem se tijelo nalazi (mirovanje, skakanje...), ali najčešće potječe od pokreta ruku ili

lica. Trenutno se najviše izučavaju pokreti ruku i lica. Napravljeni su mnogi pristupi korištenjem kamera i algoritama da bi se interpretirao znakovni jezik. Identifikacija i prepoznavanje držanja i ljudskog ponašanja također je zadatak tehnika prepoznavanja pokreta. Za prepoznavanje pokreta se može reći da je to način za računare tj. mašine da razumiju ljudski govor tijela, a samim tim to je poboljšanje u vidu bolje veze između ljudi i mašina u smislu komunikacije koja je bolja od primitivnog unosa teksta ili korištenja grafičko korisničkih interfejsa.

Prepoznavanje pokreta omogućuje ljudima prirodnu komunikaciju i interakciju sa mašinama bez mehaničkih uređaja. Uvijek je lakše uperiti rukom u računarski monitor i pokretima ruke upravljati kursorom (što je moguće sa detekcijom pokreta), nego koristiti mehaničke ulazne uređaje poput miša i tastature. Ova tehnologija može izbaciti miš, tastaturu, pa čak i "tačkrin" tehnologiju iz upotrebe. Prepoznavanje pokreta može se realizirati pomoću tehnika: računarski vid i obrada slike.

Dijete je oduševljeno jednostavnim algoritmom za prepoznavanje pokreta i detekciju položaja ruke i kretanja

Prepoznavanje pokreta je korisno za obrađivanje informacija koje ljudi ne mogu prenijeti govorom ili unijeti kucanjem. Postoji još dosta različitih tipova pokreta koje računari mogu identificirati između ostaloga za identifikaciju znakovnog jezika. Kao

što programi za prepoznavanje govora mogu prevesti govor u tekst, određeni tipovi programa za prepoznavanje pokreta mogu prevesti znakovne simbole prezentirane kao znakovni jezik u tekst.

2002. g. Amerika

RUKAVICE ZA ZNAKOVNI JEZIK OLAKŠAT ĆE KOMUNIKACIJU S OSTATKOM SVIJETA

Izumio ih je srednjoškolac Ryan Patterson 2002. godine. Ideju je dobio kad je vidio nijemu ženu kako naručuje hamburger, a prodavačica je nije razumjela. Rukavica za znakovni jezik gluhonijemim osobama i osobama s oštećenjem sluha omogućava da komuniciraju sa osobama koje ne razumiju znakovni jezik.

Rukavica se sastoji se od 10 senzora. Prepoznaje američku znakovnu abecedu - ASCII, to jest znakove tumači računalo koje je spojeno s rukavicom. Potrebno je slovati riječi te je time usporena komunikacija. Znakovi na ekranu pojavljuju se brzinom od oko pola sekunde po slovu. Nedostatak je prepoznavanje samo slova i spora komunikacija.

2012. g. Amerika

GADGET PREVODI ZNAKOVNI JEZIK GLUHIH

Prototip video uređaja čita znakovni jezik gluhih, prevodi ga u zvučni govor, a funkcionira i obrnuto. Znanstvenici i studenti Sveučilišta u Houstonu spoznali su kako je komunikacija između gluhih osoba i onih koje čuju i govore često velika barijera u međusobnom sporazumijevanju. Stoga su proizveli prototip uređaja pod nazivom MyVoice Translator koji na sebi ima kameru za snimanje gesti znakovnog jezika

koji koriste gluhe osobe, a potom ih ugrađeni softver pomoću njihovog algoritma prevodi i reproducira u govorni (glasovni) jezik.

Na uređaju se osim kamere nalaze mali ekran, mikrofon i zvučnik, te je u stanju funkcionirati i na obrnuti način, odnosno prepoznavati fraze i riječi iz govora i potom ih na ekranu prikazivati u znakovnom obliku, kako bi i gluhe osobe mogle saznati što im je rekao sugovornik. U sadašnjoj fazi računalni algoritmi mogu prevoditi jednostavne fraze i pojedinačne riječi, no voditelj projekta Sergio Aleman vjeruje kako bi vrlo brzo mogli proizvesti visoko funkcionalan proizvod koji bi se mogao naći na tržištu.

Prototip uređaja je nedavno osvojio prvu nagradu na konferenciji American Society of Engineering Education conference. Uređaj radi isključivo s engleskim jezikom i američkim znakovnim jezikom gluhih, a u bazi podataka posjeduje između 200 i 300 slika uz čiju pomoć stvara znakove koji čine jezik gluhih.

2012. g. Ukrajina RUKAVICE KOJE PREVODE ZNAKOVNI JEZIK U GOVOR

Prema podacima Svjetske federacije gluhih, na svijetu trenutno postoji oko 70 milijuna gluhih ljudi koji koriste znakovni jezik kao materinji jezik. Pored njih, znakovni jezik također koriste i mnogi ljudi sa poteškoćama govora, kao i njihovi najbliži. Kada se sve sabere, ukupno oko 275 milijuna ljudi koristi ovaj vid komunikacije.

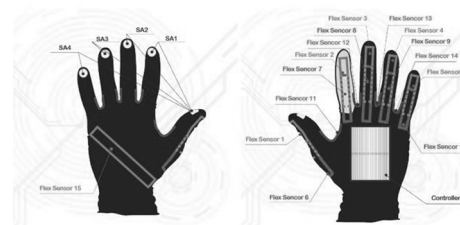
Nažalost, postoji barijera između onih koji koriste znakovni jezik i većine ljudi koji isti ne razumiju. Kako bi uklonili jezičnu barijeru, tim studenata iz Ukrajine po imenu Quad Squad uspješno je realizirao projekt pod nazivom «EnableTalk». «EnableTalk» je opremljen kompleksnom mrežom senzora koji prepoznaju pokrete ruku i zatim ih, uz pomoć smartphone aplikacije, pretvaraju u riječi na ekranu.

Ti studenti su u jednoj trgovini vidjeli da jedna radnica ima problema prilikom komunikacije sa gluhom osobom i pomislili su da bi bilo lijepo kada bi postojao neki uređaj kojim bi se uklonila ta barijera. Uskoro su shvatili da nigdje ne postoji nešto slično. Prilikom razgovora sa gluhim osobama iz naše škole, potvrđeno je da bi takav uređaj zaista pomogao prilikom komunikacije između gluhih i čujućih.

Ovaj tim studenata - inventora razvio je tehnološki naprednu rukavicu pomoću koje se znakovni jezik može pretvoriti u govor. Ovaj sistem je u osnovi rukavica opremljena sensorima za dodir, žiroskopom i akcelerometrom.

Rukavice se spoje na smartphone putem Bluetootha, i automatski prevode znakovni jezik u tekst, a zatim tekst u izgovorene riječi pomoću text-to-speech tehnologije.

Članovi tima su za svoj zanimljiv izum dobili nagradu na «Microsoft Imagine Cupu» u Australiji i nadaju se kako će EnableTalk poboljšati kvalitetu života milijunima ljudi diljem svijeta koji imaju poteškoća sa sluhom. Iako je još u prototip-fazi, za EnableTalk već sad postoji golem interes pa je jasno kako će se i dalje ulagati u njegov razvoj. Rukavica košta 75 dolara, što i nije toliko strašno za trajno rješenje problema.

2014. Turska NOVA ERA ŽIVOTA ZA NI- JEME OSOBE: «MAGIČNE RUKAVICE» POKRETE ZNA- KOVNOG JEZIKA PRET- VARAJU U ZVUK GOVORA

Dva mlada turska inovatora iz Izmira su uspjeli napraviti «magične rukavice», koje će riješiti problem komunikacije nijemih osoba tako što pokrete znakovnog jezika konvertiraju u zvuk govora.

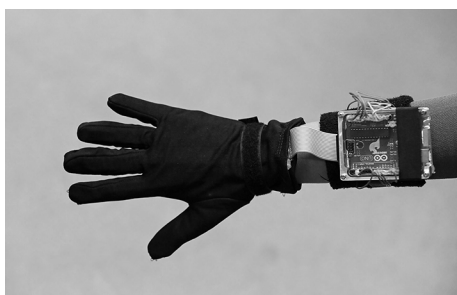
»Razvili smo rukavice koje znakovni jezik prevode na glasovni turski jezik. Na rukavicama je spojen mali senzor, koji pokrete znakovnog jezika «prevodi» na glasovni turski jezik. Ovo otkriće će omogućiti komunikaciju ljudi sa govornom manom sa ostatkom svijeta. Trenutno radimo na prototipskoj rukavici u koju smo instalirali vještačke algoritme pamćenja znakova i uspjeli smo da snimimo 15 znakovnih pokreta prsta koje rukavice pretvaraju u riječi njihovog značenja», kazao je inovator Bavunoglu.

Naglasivši da je projekt predan Turskom institutu za naučni razvoj i istraživanja (TUBITAK), Bavunoglu je kazao da su prve reakcije bile pozitivne i da očekuje podršku u realizaciji projekta, te dodao da bi u tom slučaju rukavice bile spremne za proizvodnju za 22 mjeseca. »Naš konačni cilj nije zarada, već

radimo na tome da buduće magične rukavice budu besplatne posredstvom zdravstvenog osiguranja, ili da se pak prodaju po simboličnim cijenama», zaključio je Bavuloglu. Inovator je na kraju razgovora dodao da još nekoliko grupa inovatora u svijetu radi na sličnim projektima, ali da nitko nije «odmakao» tako daleko u razvoju prototipa. Istakao je i to da će se vrlo lako moći instalirati i drugi jezici na koje će biti prevedeni znakovi.

turski inovatori

«magična rukavica»

2014. g. Japan

AIKO - TOSHIBIN ANDROID KOJI KOMUNICIRA ZNAKOVNIM JEZIKOM

Aiko Chihira trenutno zna pozdravljati na znakovnom jeziku, no kroz pet godina trebala bi na tržište stići kao pravi komunikacijski android koji će nam pomagati. Toshiba je na CEATEC sajmu tehnologije u Japanu predstavila Aiko Chihiru, humanoidnog robota koji zna komunicirati i na znakovnom jeziku.

Komunikacijski android, kako ga nazivaju u Toshiba, dizajniran je da bi imao što prirodnije pokrete ruku i šaka, a u tome mu pomažu 43 motora u rukama, kojima pokazuje znakove japanskog znakovnog jezika.

Aiko je trenutno prilično ograničenih sposobnosti te može oponašati jednostavne znakove poput pozdrava, ali kompanija planira robota razvijati kako bi bio potpuno spreman komunikacijski robot 2020. godine.

Uz znakove, to će uključivati i sintetizirani govor, prepoznavanje govora i druge senzore. Konačni cilj Toshiba je da imaju robota koji može biti prijatelj starijima i onima s demencijom, da može nuditi savjetovanje prirodnim govorom ili da komunicira znakovima te omogućuje zdravstvenim radnicima i članovima obitelji da pazi na svoje najstarije. Aiko je razvijana u suradnji sa sveučilištem u Osaki, a pomagali su im i drugi instituti.

AIKO – Toshiba android

2014. g. Amerika

TABLET KOJI INTERPRETIRA AMERIČKI ZNAKOVNI JEZIK

Za ljude koji imaju potrebu komunicirati s osobama koje znaju znakovni jezik, a ne poznaju ga, pojavilo se novo rješenje. Riječ je o posebno prilagođenom tabletu tvrtke MotionSavvy, koji na osnovi prepoznavanja gesti može interpretirati američki znakovni jezik.

Na osnovi toga se interpretirani detalji na tabletu izgovaraju na glas. Kako je ta tehnologija tek u povojima, sustav zasada prepoznaje samo oko 100 riječi te postoji varijacija između kvalitete interpretacije znakovnog jezika od osobe do osobe. Na održanom eventu Leap AXLR8R prikazan je prototip uređaja, gdje je osnivač MotionSavvy, Ryan Hait-Campbell, na američkom znakovnom jeziku pokazao, a uređaj je na glas izgovorio "Pozdrav, moje ime je Ryan. Kako se ti zoveš?".

Tablet uređaj za interpretiranje američkog znakovnog jezika

2015. g. Engleska

PRVA PAMETNA RUKAVICA KOJA ZNAKOVNI JEZIK DIREKTNO PREVODI U RIJEČI

Hadeel Ayoub, studentica Goldsmiths fakulteta u Londonu, kreirala je prototip pametne rukavice koja znakovni jezik prevodi u tekst ili govor. Rukavica, nazvana Sign Language Glove, obrađuje informacije prikupljene od strane pet savitljivih senzora postavljenih na pet prstiju rukavice, a u zavisnosti od načina na koji korisnik savije određene prste, ovi podaci se šalju na monitor, dok akcelarometar bilježi orijentaciju ruke.

Algoritmi prevode prikupljene informacije u riječi, koje se zatim pojavljuju na ekranu smještenom na ručnom zglobu rukavice i na njemu se ovaj prijevod instantno prikazuje. Hadeel Ayoub će nastaviti raditi

na rukavici i truditi se da je što je moguće više pojednostavi, a da joj pri tome da još veću funkcionalnost i mogućnost konekcije. Njen naredni prototip rukavice imat će i Wi-Fi konekciju kako bi korisnici mogli preko nje slati poruke i e - mailove na mobilne uređaje koji se nalaze u njihovom dometu. Nažalost, još uvijek nije poznato da li će i kada ova pametna rukavica postati dostupna širem tržištu.

«Pametna rukavica»

Daleka budućnost.... što nas očekuje?

Nadajmo se da će ovi izvanredni izumi biti dostupni širem tržištu.

Ružica Kežman, prof.

Karikature: Zlatko Orci

KINESKA KULTURA I KALIGRAFIJA

Udruga Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih "DLAN" je u suradnji sa Udrugom gluhih i nagluhих grada Zagreba organizirala višednevnu radionicu kineske kulture i kaligrafiju za članove istoimenih udruga u prostorijama Udruge gluhih i nagluhих grada Zagreba u Kneza Mislava 7 od 21.10. do 19. 11. 2015.

Ciljevi radionica o kineskoj kulturi i kaligrafiji su bili upozna-

vanje gluhih polaznika s relativno nepoznatim znakovnim jezikom i kulturom u kojima bi polaznici dobili informacije i vještine u snalaženju u današnjem 'globaliziranom' svijetu i upoznavanje s potpuno novim i relativno nepoznatim slikarskim materijalom i načinom slikanja u svrhu proširenja mogućnosti izražavanja tim novim vizualnim alatom bitnim gluhim polaznicima radionice.

Poštovani korisnici dobrodošli na novu web stranicu Udruge DLAN!

Dobrodošli na našu stranicu!

Na novoj, preglednijoj web stranici možete od danas pratiti sve novosti DLAN-a.

Možete vidjeti sva objavljena događanja i novosti iz svih sekcija.

Konstrukcija izbornika ostala je ista tako da se možete kretati po stranici kako ste i do sada.

Pročitajte najave i vijesti iz naše Udruge DLAN-a svijeta umjetnosti, kulture, predstave, novine.

Pridružite nam se u radu...

www.dlan.hr

